

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PEDAGOGICKÁ
KATEDRA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU

**Výuka plavání jako součást povinné školní
docházky**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Dita Bolomská, DiS

Tělesná výchova a sport, obor Tělesná výchova a sport

Vedoucí práce: Mgr. Radek Zeman

Plzeň 2018

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně
s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

V Plzni, 20. dubna 2018

.....
vlastnoruční podpis

CHTĚLA BYCH TÍMTO PODĚKOVAT VEDOUCÍMU MÉ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE MGR. RADKU ZEMANOVI Z PEDAGOGICKÉ FAKULTY ZÁPADOČESKÉ UNIVERZITY V PLZNI ZA ODBORNÉ VEDENÍ A CENNÉ PŘIPOMÍNKY PŘI JEJÍM VYPRACOVÁNÍ. DÁLE BYCH CHTĚLA PODĚKOVAT JIŘÍMU VOPIČKOVÍ A OSTATNÍM DOTAZOVANÝM ZA OCHOTU K PROVEDENÍ ROZHOVORŮ A POSKYTNUTÍ INFORMACÍ NEZBYTNÝCH PRO ZPRACOVÁNÍ MÉ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE.

ZDE SE NACHÁZÍ ORIGINÁL ZADÁNÍ KVALIFIKAČNÍ PRÁCE.

OBSAH

| | |
|---|----|
| SEZNAM ZKRATEK | 2 |
| ÚVOD..... | 3 |
| 1 CÍL A ÚKOLY PRÁCE | 4 |
| 1.1 CÍL PRÁCE..... | 4 |
| 1.2 ÚKOLY..... | 4 |
| 2 HISTORIE PLAVÁNÍ V ČESKÝCH ZEMÍCH | 5 |
| 3 HISTORICKÝ VÝVOJ VÝUKY PLAVÁNÍ | 7 |
| 3.1 SAMOUCI | 7 |
| 3.2 METODA INDIVIDUÁLNÍ, POVRCHOVÁ, METODA BIDLA..... | 7 |
| 3.3 METODA NADLEHČENÍ | 8 |
| 3.4 KOLEKTIVNÍ METODA DŮVĚRY A SEBEDŮVĚRY | 8 |
| 3.5 SOUČASNÉ POJETÍ VÝUKY PLAVÁNÍ | 9 |
| 4 PLAVÁNÍ NA ZÁKLADNÍCH ŠKOLÁCH V ČR..... | 11 |
| 4.1 ASOCIACE PLAVECKÝCH ŠKOL (APŠ)..... | 12 |
| 4.2 ČESKÁ UNIE ŠKOLNÍHO PLAVÁNÍ (ČUŠP)..... | 16 |
| 4.3 VÝUKA PLAVÁNÍ PŘED ROKEM 2005..... | 16 |
| 4.3.1 Vyhláška č. 48/2005 | 17 |
| 4.4 VÝUKA PLAVÁNÍ MEZI LETY 2005 A 2017..... | 17 |
| 4.4.1 Novela vyhlášky č. 48/2005 Sb. | 17 |
| 4.4.2 Metodický pokyn..... | 18 |
| 4.5 VÝUKA PLAVÁNÍ V SOUČASNÉ DOBĚ (ROK 2017) | 19 |
| 4.5.1 Opatření MšMT-7019/2017..... | 19 |
| 4.5.2 Vyhláška č. 243/2017 Sb. | 20 |
| 4.5.3 Rozvojový program na výuku plavání v základních školách | 20 |
| 5.1 PRŮZKUM MEZI UČITELI PRVNÍHO STUPNĚ ZÁKLADNÍ ŠKOLY | 23 |
| 5.1.1 Dotazník | 23 |
| 5.1.2 Zhodnocení dotazníkového šetření | 24 |
| 5.2 ROZHOVOR S ŘEDITelem ZŠ, MGR. JAN DUDA – 2. ZŠ STUDENTSKÁ, JIRKOV..... | 25 |
| 5.3 ZHODNOCENÍ..... | 27 |
| 6 ŠKOLA BEZ VLASTNÍHO BAZÉNU-NUTNOST DOJÍZDĚT DO BAZÉNU | 29 |
| 6.1 PRŮZKUM MEZI UČITELI PRVNÍHO STUPNĚ ZÁKLADNÍ ŠKOLY | 29 |
| 6.1.1 Dotazník | 29 |
| 6.1.2 Zhodnocení dotazníkového šetření..... | 29 |
| 6.2 ROZHOVOR SE ZÁSTUPKYNÍ ŘEDITELKY, MGR. LUDMILOU MICHALÍKOVOU – 8. ZŠ ŠKOLNÍ, CHOMUTOV | 29 |
| 6.3 ROZHOVOR S ŘEDITELKOU ZŠ, MGR. LIBUŠÍ SLAVÍKOVOU - 2. ZŠ ZAHRADNÍ, CHOMUTOV | 31 |
| 6.4 ZHODNOCENÍ..... | 32 |
| 7 PLAVECKÁ ŠKOLA | 34 |
| 7.1 ROZHOVOR S MAJITELKOU PŠ. REGENA, Bc. OLGOU GROŠKOVOU | 34 |
| 7.2 ZHODNOCENÍ..... | 35 |
| DISKUZE | 37 |
| ZÁVĚR | 39 |
| RESUMÉ | 40 |
| SEZNAM LITERATURY..... | 42 |
| PŘÍLOHY | I |

SEZNAM ZKRATEK

ABAS — Asociace bazénů a saun

AED — Automatický externí defibrilátor

APŠ — Asociace plaveckých škol

ČUŠP — Česká unie školního plavání

ČSAPS — Československá asociace plaveckých sportů

GDPR — General data protection regulation — nařízení o ochraně osobních údajů

MŠMT — Ministertvo školství, mládeže a tělovýchovy

ONIV — Ostatní neinvestiční výdaje

ONIN — Ostatní neinvestiční náklady

PŠ — Plavecká škola

RPŠ — Rada plaveckých škol

SPV — Středisko plavecké výuky

ŠVP — Školní vzdělávací plán

YMCA — Young Men's Christian Association — Křesťanské sdružení mladistvých

ZŠ — Základní škola

ÚVOD

Toto téma jsem si zvolila zejména proto, že se v roce 2017 změnila legislativa a výuka plavání již musí být povinně zařazována do vzdělávacích programů všech základních škol. Zajímalo mne, jakým způsobem se rozhodovalo o opětovném zavedení, co předcházelo schválení novely vzdělávacího programu a jaké následky bude mít toto znovuzavedení pro vybrané modelové základní školy.

Dalším důvodem pro zvolení tohoto tématu pro mne byl fakt, že po dokončení vysoké školy se chystám začít pracovat jako lektorka plavání v plavecké škole v Chomutově.

Zaměřila jsem se na zjištění rozdílů mezi lety, kdy plavání nebylo povinné a současnou situací a jaké dopady má opětovné zavedení. Jsem přesvědčena, že ve větších školách, kde se výuka plavání zařazovala i v době, kdy to nebylo povinné, se situace nijak výrazně nezměnila. Dle mého názoru největší změny budou ve školách, které se do letošního roku plavecké výuky neúčastnily, ať již z důvodu daleké dopravy do bazénu, či nízkého počtu dětí ve škole v odlehlejších oblastech, či jakéhokoliv jiného důvodu. Další, kdo tuto změnu ve větší míře pocítí, budou plavecké školy, které právě pro zařazení dalších škol do výuky budou muset buď navýšit počet lektorů či počet hodin, který lektoři v rámci výuky absolvují. Obávám se, že pro mnou zvolené modelové školy budou dopady minimální.

V teoretických kapitolách stručně nastíním vývoj plavání jako takového. Nejprve se zaměřím obecně na historický vývoj v českých zemích, nikoliv ve světě. Poté stručně definuji a popíši jednotlivé historické metody, které se pro výuku plavání využívaly. Dále nastíním, jaká situace vládla v českých školách, tedy od kdy se výuka plavání zařazovala do vzdělávacích programů, kdy se zařazovat přestala a jak tato výuka probíhala dříve a nyní.

V praktické části mé práce nastíním, jak výuku plavání řešily školy s vlastním bazénem, bez vlastního bazénu (s nutností dopravy do blízkého bazénu) a plavecké školy v době, kdy výuka nebyla povinnou součástí školních vzdělávacích plánů. Následně tento problém rozeberu z pohledu stejných škol v letošním roce, kdy je již výuka plavání povinnou součástí školních vzdělávacích plánů.

Jako model jsem si zvolila školy z Chomutova a Jirkova zejména z toho důvodu, že jsem v této oblasti vyrůstala a k modelovým školám mám přístup. Z tohoto důvodu předpokládám, že pro mne bude možné získat dostatek informací či osobních zkušeností využitelných pro tuto práci.

1 CÍL A ÚKOLY PRÁCE

1.1 CÍL PRÁCE

Cílem mé práce je seznámit se s problematikou znovuzavedení výuky plavání do vzdělávacích plánů základních škol v České republice.

1.2 ÚKOLY

- Sepsat historický vývoj školního plavání v českých zemích.
- Provést dotazníkové šetření doplněné o rozhovory, na vybraných školách a porovnat situaci v předchozích letech a nyní.
- Prozkoumat náležitosti nezbytné ke schválení novely vzdělávacího programu
- Porovnat změny mezi současným pojetím výuky a předchozími lety.
- Porovnat změny ve financování výuky plavání.
- Analyzovat největší problémy související se znovuzavedením výuky plavání do vzdělávacích plánů škol.

2 HISTORIE PLAVÁNÍ V ČESKÝCH ZEMÍCH

“Plavání na našem území prošlo odlišným historickým vývojem, než jaký známe u Řeků či Římanů. Otrokářský řád se u nás plně nerozvinul a naše kmeny přecházely většinou od prvobytně pospolné společnosti přes období předfeudální k feudalismu.”¹

Z historických pramenů, které popisují Slované, se lze domnívat, že Slované byli dobrými plavci a dokázali tuto dovednost využít ve svůj prospěch například i při bitvách a tím zvítězit nad překvapeným nepřítelem. V období feudalismu plavání, stejně jako jiné sporty, vlivem křesťanství upadalo. O organizované formě plavání lze nalézt zmínky až v první polovině 19. století.

Dne 19. ledna 1919 byl založen samostatný plavecký svaz, Československý amatérský plavecký svaz (ČSAPS). Jeho začátky byly zprvu velmi obtížné, jelikož neexistovala žádná podpora od státu, a tak museli být odkázáni na dary od bohatých mecenášů. Velký problém pro ně představovaly především různé zahraniční zájezdy, mistrovství Evropy a olympijské hry, na které členové neměli finanční prostředky a musely se pořádat pouliční sbírky.

Závody v této době měly exhibiční charakter, proto se pořádaly zejména v rámci lidových slavností. V roce 1895 byl založen nejstarší sportovní klub, AC Praha, který také uspořádal plavecké závody mezi Střeleckým a Slovanským ostrovem v Praze. Pořádaly se závody na 2000 m, později se také přidal závod na 500 m. Tyto tratě byly odrazem dřívějších pokusů o přeplavání mořských úžin. Kromě plavání se na těchto akcích pořádaly závody v neckách či v sudu, proto lidé pohlíželi na plavání jako na atrakci.

Ačkoli se plavecké spolky na našem území potýkaly nejen s finančními či politickými nesnázemi, tak se plavecké sporty na našem území dařilo postupně rozvíjet. Svědčí o tom například i fakt, že první 25 m bazén na našem tehdejší území byl postaven v Bratislavě v roce 1895, ale další plavecká zařízení byla budována a otevírána až po roce 1927. V mezidobí mezi lety 1895 a 1927 ovšem plavecké aktivity na našem území neustaly i přes mnohá úskalí. V této době se mnoho závodů pořádalo na otevřené vodě, kde nejen závodníci, ale i pořadatelé museli čelit různým škodolibostem. Například bylo nutné vždy odklidit plavecké dráhy při průjezdu parníku, nebo na čas přerušit závody při náhlém vypouštění plavebních komor.² Aby se těmto mnohým sabotážím předešlo a plavecké sporty se mohly

¹M HOCH a kol. *Plavání (teorie a didaktika)*. 1.vyd. Praha:Státní pedagogické nakladatelství, 1983. č. 36-06-20/1. s. 18

²M HOCH a kol. *Plavání (teorie a didaktika)*. 1.vyd. Praha:Státní pedagogické nakladatelství, 1983. č. 36-06-20/1. s. 18

volně rozvíjet, začala se budovat plavecká zařízení. V roce 1938 bylo na našem území pouze 8 krytých 25 m bazénů. V roce 1980 se počet krytých bazénů pohyboval již kolem 120. Současný počet krytých bazénů mi není znám, ale z průzkumu APŠ a ABAS vyplynulo, že počet bazénů je pro pokrytí výuky plavání žáků ZŠ dostačující. Pro ilustraci přikládám dopis náměstkovi ministryně školství a mapu spádových oblastí. (příloha č. 1 - 3)

Co se základního plaveckého výcviku týče, jeho počátek je spojen se zavedením tělesné výchovy a plavání do školní výuky. „Tělocvik“ byl nejprve zaveden do škol nižšího stupně a postupem času i na gymnázia. Během první poloviny 20. století bylo vydáno několik plaveckých literatur, které popisovali jednotlivé plavecké způsoby a dá se říci, že byly návody na plavecký výcvik. K rozvoji elementárního plavání ve školách nižšího stupně docházelo výrazně až koncem šedesátých let minulého století. V rozšíření plavecké výuky sehrála významnou roli organizace YMCA (největší mládežnická organizace na světě), která zavedla na letních prázdninových táborech kolektivní metodu v plaveckém výcviku. Z tohoto prostředí byla přenesena i do praxe Sokola.³

³M HOCH a kol. *Plavání (teorie a didaktika)*. 1.vyd. Praha:Státní pedagogické nakladatelství, 1983. č. 36-06-20/1. s. 18

3 HISTORICKÝ VÝVOJ VÝUKY PLAVÁNÍ

3.1 SAMOUCI

V počátcích vývoje plavání šlo pouze o individuální snahy jednotlivců, které byly motivovány různě. U některých jedinců to byla otázka přežití (námořníci, rybáři, lovci perel apod.), u jiných snadná příležitost k pohybové aktivitě, či nezbytná potřeba (obyvatelé povodí řek, přímořských oblastí a ostatních vodních ploch) nebo zvědavost a snaha zkoušet nepoznané (cestovatelé). Z hlediska historie je zřejmé, že plavání bylo známé již v pravěku a ve starověku. Lidé napodobovali pohyb zvířat ve vodě, proto se jejich počínání dá nazvat plaváním. Po celém světě bylo známo mnoho způsobů, jakými různí domorodci plavali. Podle způsobu plavání domorodců v Africe, Jižní Americe a jižním Pacifiku lze usoudit, že někde plavali i střídavou prací paží, tedy způsobem připomínajícím dnešní kraul. Tak zvaným „havajským kraulem“, šokovali havajští Američané Duke a RAOA KAHANAMOKU v r. 1912 na OH ve Stockholmu, kde díky této technice zvítězili.⁴

3.2 METODA INDIVIDUÁLNÍ, POVRCHOVÁ, METODA BIDLA

Tato metoda byla zavedena na počátku 19. století v německé armádě, kde bylo nezbytné, aby její členové uměli plavat. Bidlo pro nácvik plavání zavedl GUTS-MUTS, který napsal v r. 1798 knihu pro filantropinum v Schneefenthalu, kde se plavání vyučovalo od r. 1790. Kniha se jmenovala *Kleines Lehrbuch der Schwimmkunst* a GUTS-MUTS v ní uváděl tři složky nácviku plavání. První složkou bylo seznamování s vodou, druhou byl individuální nácvik na suchu a až poslední byl nácvik ve vodě. Velká pozornost byla věnována nácviku na suchu, cvičilo se jak ve stoji na zemi, tak a na různém nářadí. GUTS-MUTS také vynalezl dřevěnou konstrukci známou jako „plavecká koza“, na které se neplavec učil souhře pohybů. Tento postup se plavec pokoušel přenést do vody právě prostřednictvím bidla, které si lze představit například jako rybářský prut. Neplavec byl v pase zavěšen do připraveného postroje, připevněného na bidlo, které vyučující držel v patřičné poloze, čímž neplavce nadlehčoval. Neplavec se tedy mohl plně soustředit na souhru paží a nohou a nemusel se obávat hloubky vody pod ním.⁵

Tuto metodu plně rozvinul pruský důstojník ERNEST VON PFUEL, který ji přenesl do armády a zcela podřídl výuku plavání typickému německému drilu. Úplně ignoroval etapu

⁴STLOUKALOVÁ, B. *Didaktika plavání aneb skripta nanečisto*. Historický vývoj plavání [online]. [cit. 2017-10-05]. Dostupné z: lide.uhk.cz/pdf/ucitel/roztoto1/Skripta%20nanečisto.doc

⁵STLOUKALOVÁ, B. *Didaktika plavání aneb skripta nanečisto*. Historický vývoj plavání [online]. [cit. 2017-10-05]. Dostupné z: lide.uhk.cz/pdf/ucitel/roztoto1/Skripta%20nanečisto.doc

seznámení s vodou. Kládl důraz na nácvik rozloženého pohybu na suchu podle počítání a tento postup přenesl i do vody, kde vyučoval v závěsu v pevném bodě, na bidle, i více neplavců současně (tzv. kolotoč). Dále byly sestrojovány různé „učicí stroje“, kde neplavci byli zavěšeni na konstrukce, které vedly jejich končetiny a napodobovaly plavání na prsou.

U nás byla první příručka plavání napsána pod vlivem německého vzoru. Jmenovala se *Nauka o plování* a jejím autorem byl Z. J. Veselý. Metoda bidla na našich plovárnách převládala ještě ve dvacátých letech 20. století. Někde sice byla kombinována i s fází seznámení s vodou nebo s užitím nadlehčovacích pomůcek, ale stále převládalo mechanické opakování pohybů na suchu, později na mělčině a v neposlední řadě na hluboké vodě. V této době byl důkladný nácvik na suchu zdůvodňován zvýšením odvahy pro přesun do vodního prostředí.

Výsledkem této metody byl často „pasivní plavec“, který neuměl dýchat do vody, neuměl se vypořádat s vodním prostředím a případným chvilkovým pobytem pod vodní hladinou.⁶

3.3 METODA NADLEHČENÍ

Byly nalezeny kresby lidí z dob staré Mezopotámie, plavajících na měchu ze zvířecích kůží. Měchy se pravděpodobně používaly v armádě a tuto metodu přejímaly další generace a národy. Některé plavecké pomůcky navrhl Leonardo da Vinci. Byla to například plavecká okružní a rukavice s blánami. Z toho důvodu lze tuto metodu označit jako nejstarší metodu výuky plavání, tedy i starší, než je metoda bidla.

V pozdějších letech byly využívány plavecké rukávky, kruhy, plavecké desky, kroužky na paže, dolní končetiny a krk, plavecké vesty, nadlehčovací pásy a jiné nadlehčovací pomůcky. Využití těchto pomůcek, jednotlivě či v kombinaci, někdy znemožňovalo výuku správných plaveckých pohybů. Občas se tato metoda využívala i ve spojení s metodou bidla. Většinou však byla využívána s kolektivní metodou důvěry a sebedůvěry.⁷

3.4 KOLEKTIVNÍ METODA DŮVĚRY A SEBEDŮVĚRY

Tato metoda se poprvé objevila v USA. Vznikla na hromadných rekreacích americké mládeže v letních táborech Červeného kříže a dále se rozvíjela v americké armádě v době 1. světové války, kdy bylo nutno vycvičit větší množství vojáků v plavání.

⁶STLOUKALOVÁ, B. *Didaktika plavání aneb skripta nanečisto*. Historický vývoj plavání [online]. [cit. 2017-10-05]. Dostupné z: lide.uhk.cz/pdf/ucitel/roztoto1/Skripta%20nanečisto.doc

⁷NEULS, VIKTOREJNÍK. *Technická příprava v plavání: Cvičení pro rozvoj a zdokonalení techniky plaveckých způsobů*. Praha: Český svaz plaveckých sportů, 2017. ISBN 978-80-270-3032-3.

Kolektivní se nazývala proto, že se jednalo o hromadný výcvik, důvěry a sebedůvěry proto, že byla velká pozornost věnována etapě seznámení s vodou. Vycházela tedy z poznání vlastností vody. Američané ponechali učencům pouze plaveckou desku. Neplavci poznávali vodní prostředí, hlavně vztlak vody, prostřednictvím her, plavecké dovednosti a pohyby se učili nápodobou.

Tato metoda se dostala v období 1. světové války i do Evropy, kde obvykle byla spojována s metodou bidla. Na našem území dlouhou dobu přetrvávala metoda bidla, někdy v kombinaci s jinými výše uvedenými metodami, teprve po r. 1940 autoři Očenášek, Mecl a First přejali tuto metodu v celém jejím rozsahu.⁸

3.5 SOUČASNÉ POJETÍ VÝUKY PLAVÁNÍ

Současné pojetí výuky plavání vychází z kolektivní metody důvěry a sebedůvěry. Důraz je kladen zejména na důkladné seznámení s vlastnostmi vody a na adaptaci jednotlivce na pobyt ve vodě. Snažíme se vyhnout jednotvárným a neměnným metodickým řadám tím, že více přihlížíme k věkovým zvláštnostem neplavců a materiálním podmínkám výcviku, využíváme nadlehčovacích a jiných pomůcek, které vedou u jednotlivců ke zlepšení schopnosti plavat. Veškeré naše snažení podřizujeme co největší efektivitě výcviku a smazání rozdílu mezi pokročilými plavci a plavci začátečníky.⁹

Cílem takto pojaté výuky plavání je aktivní plavec, což je plavec, který je plně adaptován na vodní prostředí, umí se ve vodě pohybovat různými plaveckými způsoby, i za ztížených podmínek a v případě ohrožení je schopen pomoci druhým.¹⁰

V současné době se žáci nejdříve pomocí hry učí správně zaujmout splývavou polohu na hladině. Nejprve se učí zaujmout polohu na zádech a střídavou práci nohou (podobnost s běžnými lokomočními pohyby). Poté se žáci učí zaujmout polohu na břiše se zanořením obličeje do vody (bublání do vody). Teprve až žák zvládá tyto základní dovednosti, přidáváme práci paží. Postupně odstraňujeme nadlehčovací pomůcky a zvyšujeme požadavky na žáky.¹¹ Ve chvíli, kdy jedinci dobře zvládají 2 základní plavecké způsoby

⁸STLOUKALOVÁ, B. *Didaktika plavání aneb skripta nanečisto*. Historický vývoj plavání [online]. [cit. 2017-10-05]. Dostupné z: lide.uhk.cz/pdf/ucitel/roztoto1/Skripta%20nanečisto.doc

⁹LINHART, J. *Základy psychologie učení*. Praha: SPN, 1986. ISBN 14-368-86.

¹⁰STLOUKALOVÁ, B. *Didaktika plavání aneb skripta nanečisto*. Historický vývoj plavání [online]. [cit. 2017-10-05]. Dostupné z: lide.uhk.cz/pdf/ucitel/roztoto1/Skripta%20nanečisto.doc

¹¹PUŠ J. a kol. *Učební texty pro cvičitele plavání, kteří učí v plaveckých školách*. Praha, 1996.

(znak a kraul), můžeme do výuky zařadit také plavecký způsob prsa. Žákům výuku zpestřujeme drobnými dovednostními hrami a jinými úkoly.

Během výuky plavání je také nezbytné dbát na individuální rozdíly jedince. Každý z žáků má strach z jiných činností, proto k nim přistupujeme individuálně a snažíme se dosáhnout co nejnižšího počtu stresových situací. Na druhou stranu, pokud dítě panikaří a na slovní upozornění lektora nereaguje, můžeme dítě „vyvést“ z jeho stavu myslí tím, že ho silou uvedeme do činnosti, kterou zrovna vyžadujeme. Například pokud má na sobě dítě nadlehčovací pomůcky (rukávky, kruh a pod), a přesto se odmítá pustit okraje bazénu, vezmeme ho za ruce a oddálíme ho od okraje. Tato činnost ovšem musí být v každém okamžiku plně kontrolována lektorem. Nelze jednoznačně říci, zda má takovýto počin na jedince vždy pozitivní účinek. Pokud lektor zaváhá a po zvládnutí situace dítě nepochválí, může to vést k „zablokování“ jedince a vybudování strachu z vody a odporu k ní.¹²

¹²COLWIN, C. M. (1992). *Swimming into the 21st century*. Champaign, IL. Leisure Press, 1992. ISBN-13: 978-0873224567

4 PLAVÁNÍ NA ZÁKLADNÍCH ŠKOLÁCH V ČR

Výuka plavání na základních školách se u nás organizuje již od 60. let 19. století. V počátcích se tato výuka realizovala zejména na gottwaldovských školách, kam byla zavedena Jaroslavem Černým. Masová výuka začala až v 80. letech minulého století a významně se na rozpracování této problematiky a teoretické realizaci základní plavecké výuky podíleli zejména Prof. Otakar Záboj z Brna a Doc. Miloslav Hloch, Csc. Postupně se jejich systém výuky měnil a zdokonaloval. Cílem tohoto programu bylo zajistit plaveckou gramotnost pro všechny děti, proto Plavecký svaz usiloval o zapojení všech školských orgánů přes ministerstvo školství. Díky tomu byly vytvořeny podmínky pro to, aby všechny děti na území ČR absolvovaly základní plavecký výcvik.

Důležitou a pro další vývoj plavání na ZŠ nezbytnou se stala směrnice č. 15 Ministerstva školství z 20.9.1980. Tato směrnice v §5 řešila finanční zabezpečení. V tomto paragrafu se uvádělo, že “náklady na plavecký výcvik jsou hrazeny z rozpočtu ONIV, který hradí náklady na nájem bazénu, mzdové náklady a poskytuje příspěvek na dopravu žáků do bazénu”.

Další podstatné změny nastaly až na počátku roku 1990. Začátkem tohoto roku se sešli zástupci Střediska plavecké výuky (SPV) a měli za úkol vytvořit novou organizační strukturu plavecké výuky v ČSR, dosáhnout právní a ekonomické samostatnosti a zahájit jednání se zástupci ministerstva školství. Zde byly odsouhlaseny a přijaty tyto změny:

- SPV se přejmenovaly na Plavecké školy tří typů (účelové školské zařízení, pedagogické zařízení tělovýchovné organizace nebo jiného zřizovatele, soukromé školy)
- na základě pokynů náměstka ministra školství Dr. Bělobrádka (č.j. 16.519/90-500) došlo k rozšíření školní TV o 3. hod TV. Plaveckým školám bylo doporučeno realizovat plaveckou výuku ve dvou po sobě jdoucích ročnících v rozsahu 20 hodin v každém.
- Byla zavedena Rada plaveckých škol (RPŠ), jako poradní orgán MŠMT (bez právní subjektivity) Následně pokračovaly snahy o osamostatnění RPŠ. Toto úsilí bylo korunováno na semináři ředitelů Plaveckých škol v Deštné nad Orlicí, kde se sešla ustavující valná hromada Asociace plaveckých škol, která 2.11.1992 zápisem na MV ČR, získala právní subjektivitu.¹³

¹³PUŠ J. a kol. *Učební texty pro cvičitele plavání, kteří učí v plaveckých školách*. Praha, 1996.

4.1 ASOCIACE PLAVECKÝCH ŠKOL (APŠ)

Asociace plaveckých škol je občanské sdružení, jehož členy jsou plavecké školy i další subjekty, zabývající se plaveckou výukou ve všech jejích rozličných formách. APŠ vznikla v roce 1992 proto, aby existoval orgán, který bude zastupovat zájmy všech sdružených subjektů navenek, hlavně při jednání se státními institucemi, v oblasti financování, legislativy a podobně. Kromě toho se APŠ snaží působit jako poradenská a servisní organizace pro své členy i ostatní zájemce o dění v oblasti plavecké výuky.

Toto sdružení se zasloužilo o změnu v právní úpravě, která vedla ke zpřístupnění plavecké výuky všem základním školám v České republice.

Tato asociace sdružuje 7 krajánek (zástupců spádových oblastí), z nichž každý eviduje počty zaměstnanců plaveckých škol ve své oblasti a jejich kvalifikace. Krajánci vždy alespoň 1x ročně pořádají pro zaměstnance plaveckých škol semináře, kde se zaměstnanci mají dozvědět novinky v oblasti výuky plavání.

APŠ také pořádala Přebor základních škol. Jednalo se o závody v plavání. Do těchto závodů žáky přihlašovaly základní školy, ale podklady získávaly od plaveckých škol. Po 3. ročníku byl tento přebor zařazen do programu Sportovní ligy základních škol.

Rozhovor se současným prezidentem APŠ, Jiřím Vopičkou.

Jak dlouho tuto funkci vykonáváte?

“Do této funkce jsem byl zvolen v říjnu roku 2012.”

Jaké jste měl ve funkci plány (co jste chtěl změnit a čeho dosáhnout)

“Od začátku bylo mým cílem opět zavést plaveckou výuku do všech základních škol. Nebyl to jen můj cíl, ale bylo to dokončení již započaté věci. Veškeré plány začaly již v dřívějších letech. Bylo nutné zjistit a zajistit vše potřebné, aby školy měly dostatek financí, času a prostoru na plaveckou výuku.”

Co předcházelo opětovnému zavedení plavání do škol?

“Nespočet jednání na ministerstvu školství mládeže a tělovýchovy.“¹⁴

¹⁴VOPIČKA, JIŘÍ. prezident APŠ, Kamenný Vrch 5270, Chomutov, 3.11.2017.

Jak dlouho tato jednání trvala?

“V podstatě se dá říci, že různá jednání probíhala již od roku 2002, kdy jsme se pokoušeli zařídit navýšení hodinové dotace z 2x 20 hodin (ve dvou letech po sobě jdoucích se realizuje 20 hodin výuky plavání) na 2x 40 hodin. Toho jsme nedosáhli.

V roce 2010 se tehdejší prezident APŠ Mgr. Jan Puš obrátil na náměstka ministra školství s žádostí o obnovení jednání o tématu plavání na ZŠ a tím započal jednání, která vedla k současnému stavu.

V roce 2013 se do jednání dostal návrh o navýšení hodinové dotace na školní tělesnou výchovu. Proto jsme přišli s návrhem na vykrytí této jedné hodiny týdně výukou plavání.”

Jaké komplikace vás při jednání potkaly?

“Komplikací bylo také mnoho. Raději, než bych Vám tu separovaně vykládal jednotlivé komplikace, tak se Vám pokusím stručně převyprávět průběh zavádění od jeho prvotních návrhů až doposud.

Jak už jsem říkal, v roce 2002 jsme přišli s návrhem vykrytí jedné hodiny TV výukou plavání. A tím jsme započali cestu k cíli.

Augustin Karel Andrlé Saylor chtěl zavést účelové finanční příspěvky na sport (příspěvek od vedení města na sportovní kroužek). S tímto návrhem ovšem neuspěl, ale nám tím otevřel cestu do Poslanecké sněmovny.

Ministryně školství Kateřina Valachová byla velmi vstřícná všem jednáním, ale vyžadovala provedení několika průzkumů, aby měla jistotu, že je náš návrh reálný. Z toho důvodu jsme museli zjistit, zda je v ČR dostatek krytých bazénů a jejich vytíženost, a zda bude možné poslat školy do konkrétního bazénu. Vytvořili jsme mapku spádových oblastí. Dále jsme museli zjistit, kolik škol skutečně realizuje plaveckou výuku, případně proč ji nerealizuje, jaké jsou dojezdové vzdálenosti jednotlivých škol do bazénů a jak tuto výuku financují. Na základě průzkumů jsme zjistili, že školy nejvíce doplácují na dopravu do bazénů, proto jsme se pokusili získat účelově vázané prostředky na dopravu do bazénů. Tento návrh byl zamítnut, protože ministerstvo školství nemůže rozdělovat účelově vázané prostředky.¹⁵

Po neúspěchu u ministryně školství, jsme se rozhodli kontaktovat ministra financí Andreje Babiše s žádostí o získání financí na dopravu do bazénu. Pan Babiš nám přislíbil uvolnění

¹⁵VOPIČKA, JIŘÍ. prezident APŠ, Kamenný Vrch 5270, Chomutov, 3.11.2017.

300 milionů korun, ale když jsem kontaktoval naše krajánky, abych zjistil, kde tyto peníze jsou, tak nikdo žádné peníze neobdržel a nepodařilo se mi dohledat, kde tyto peníze jsou.

Jako poslední pokus jsem s ministryní vyjednával uvolnění finančních prostředků na výuku plavání. Tato jednání již úspěšná byla, tyto finanční prostředky budou vázány na dopravu do bazénů v rámci rozvojového programu.

Abyste rozuměla, tak výuka plavání se podle nákladů dá rozdělit na náklady na mzdy a pomůcky, které se zpravidla hradí z ONIV, provozní náklady (pronájem bazénu) z rozpočtu obcí a dopravu hradili rodiče.

Bohužel z dalšího průzkumu vyplynulo, že některé školy výuku plavání nerealizují proto, že výše ONIV dost kolísá. Konkrétně v roce 2009 byl republikový normativ ONIV 932,- Kč, kdežto v roce 2012 byl pouze 445,- Kč. Tedy pouze 47,75 % toho, co měli školy k dispozici v roce 2009. (příloha č. 4 - 6)

Pokusili jsme se tedy vyjednat rozvojový program. V rámci tohoto programu nám na tento školní rok bylo přislíbeno zhruba 90 milionů korun na dopravu do bazénů. V prvním pololetí se v rámci této dotace vyplatilo 17,5 milionu korun. Při průběžně kontrole, jsme zjistil, že spousta škol žádosti nevyplnila správně, a proto jsou veliké rozdíly ve výši dotace. Ti, kdo zažádali o vyšší dotaci, než jsou schopni využít, budou muset přebytečné peníze vrátit a ti, kteří si zažádali o příliš nízkou dotaci, mají bohužel smůlu a třeba si příště dají větší pozor na správné vyplnění. Předpokládám, že příští vlna dotací už bude vyplněna lépe. Příští rok by tento příspěvek měl celkem činit zhruba 107 milionů korun.

Jako největší komplikaci spatřuji v jednání s magistrem Ladislavem Botkem, který se dle mých informací považoval za následujícího prezidenta APŠ. Z nějakého důvodu tento muž nechtěl jednat s Honzou Pušem. Poté přišla na řadu nová volba prezidenta a byl jsem zvolen já a ne on. To se mu evidentně nelíbilo, tak si založil Českou unii školního plavání (ČUŠP) a nastali další problémy. Při jednání na ministerstvu jsme se několikrát střetli s rozdílnými názory a výpočty, proto nám bylo doporučeno, abychom provedli nové průzkumy a s nadsázkou řečeno, abychom se nejdříve dohodli u kávy a až poté s tím šli za ministryní. Nakonec se ukázalo, že naše průzkumy byly správné. Nejde o to, že jsme vše museli dělat znovu, ale spíš o to, že se vše zbytečně zdržovalo.¹⁶

¹⁶VOPIČKA, JIŘÍ. prezident APŠ, Kamenný Vrch 5270, Chomutov, 3.11.2017.

Kromě toho, že nás potkalo dost komplikací, bych rád řekl, že jsem byl mile překvapen vstřícností jednání se všemi zúčastněnými. Ať už jsem kohokoliv oslovil s žádostí o nějaké informace, či s nějakým návrhem, nikde jsem se nesešel s jednoznačným odmítnutím.”

Proč jste vlastně chtěli dosáhnout zrovna tohoto cíle?

“No, ono to vlastně mělo víc důvodů. Jedním bylo, abychom nepřišli o práci (smích), ale hlavním důvod jsme spatřovali v tom, že výuka plavání má na základních školách tradici. Tato dlouhodobá a systematická činnost prokázala svou účelovost. V minulých letech se situace týkající se plavecké výuky dost dramaticky změnila a již v tom roce 2010, bylo jasné, že tato situace není správná. Zejména díky zájmu veřejných médií, které poukázaly na skutečnost, že děti umějí hůře plavat, jsme se rozhodli jednat. Tedy docílit toho, aby se nezvyšovala plavecká negramotnost a tím se nezvyšovalo rizika v bazénech a na koupalištích.”

A na závěr tedy ještě jedna otázka, jaké máte jako APŠ plány do budoucna?

“Plánů do budoucna máme víc. Například bych chtěl, aby příspěvek na dopravu nerozděloval stát, ale obce. V tuhle chvíli vím, že některé školy nejedí do nejbližšího bazénu, ale dojíždí dál do většího bazénu. Myslím, že kdyby si toto hlídali obce samostatně, tak by mohli lépe hlídat, korigovat a efektivněji rozdělovat dotace.

Dále bychom chtěli zavést povinnou výuku plavání i do mateřských škol, ale abychom toho mohli dosáhnout, musíme teď hlavně zjistit, jestli nám na to bude stačit kapacita bazénů. Děti smí být vyučovány jen v dopoledních hodinách a my jim nemůžeme výuku protahovat až do odpoledních hodin. Z toho důvodu se trochu obávám, že budeme mít problém s rozvrhem obsazení bazénů. A mimo jiné musíme teď nechat školy i ministerstvo chvíli vydechnout a počkat, jak se nám dosavadní změny osvědčí v praxi.

V době, kdy budeme čekat, co ukáže praxe, bych rád nějakým způsobem sjednotil vzdělávání a kvalifikace pro učitele plavání. Do roku 2010 nám stačil tzv. cvičitel plavání, kterého jsme si školili sami. Vždy jsme si nasmlouvali konkrétní učitele na konkrétní činnost. Teď máme školit podle Národní soustavy kvalifikací, nikoliv na cvičitele, ale na lektory plavání. Nejde o to, že bych nesouhlasil s takovýmto sjednocením, ale některé věci mi při této kvalifikaci připadají zbytečné.¹⁷ Například tažení tonoucího 50 m, když nejdál ho pravděpodobně potáhnou jen lektori v bazénu v Plzni na Slovanech, a to pouze 25 m.

¹⁷VOPIČKA, JIŘÍ. prezident APŠ, Kamenný Vrch 5270, Chomutov, 3.11.2017.

Chápu, že lektor by měl být zdatným plavcem, ale tohle mi připadá zbytečné. Chystá se inovace, tak uvidíme, zda se nám podaří prosadit si tu svou a získat alespoň malou výjimku z Národní kvalifikace.”

Já si myslím, že instruktor plavání by tohle měl umět, nebo myslíte, že ne? “

Ano měl, ale pro někoho, kdo dlouhodobě neplave, to není nic jednoduchého. Nejde jen o záchranu tonoucího ale třeba i o to, že na základních školách je naprosto zbytečná výuka motýlka, nebo výkonnostní plavání, proto bych chtěl, abychom se v tomto ohledu trochu osamostatnili a mohli se při školení zaměřit na to, co lektorky a lektoři opravdu využijí.

Dále bych rád inovoval učebnici pro cvičitele, abychom mohli lépe vyučovat.”¹⁸

4.2 ČESKÁ UNIE ŠKOLNÍHO PLAVÁNÍ (ČUŠP)

Tato organizace byla založena 11.12.2014 Mgr. Ladislavem Botkem z Uherského Hradiště. Hlavním programovým cílem této organizace je propojit organizace, které se zabývají vývojem školství, řízením školství v regionech, poskytováním vzdělání v oblasti výuky plavání, vlastnictvím zařízení sloužícím k výuce plavání a také spoluprací se subjekty, které k výuce plavání přispívají materiálně a technicky.

Cílem této organizace není jen výčet výše uvedeného, ale mezi jejich cíle také patří snaha informovat širší veřejnost o nezbytnosti výuky plavání a vymýcení plavecké negramotnosti. Z toho důvodu lze na oficiálních stránkách ČUŠP v sekci metodika, nalézt informace pro veřejnost. Troufám si říci, že schopný laik je dle těchto informací sám schopen naučit někoho plavat.

Tato organizace sdružuje plavecké školy z většiny krajů České republiky. Součástí nejsou kraje Ústecký, Plzeňský, Karlovarský a Jihočeský.¹⁹

4.3 VÝUKA PLAVÁNÍ PŘED ROKEM 2005

Výuka plavání byla realizována téměř na všech školách v České republice. Důsledkem povinné výuky plavání bylo téměř úplné vymýcení plavecké negramotnosti.

Plavecká výuka na základních školách byla financována převážně ze tří zdrojů. Mzdy a pomůcky byly financovány z ostatních neinvestičních výdajů (ONIV), pronájem bazénu hradil zřizovatel zařízení a dopravu hradili rodiče. Vzhledem v tomu, že výše příspěvku

¹⁸VOPIČKA, JIŘÍ. prezident APŠ, Kamenný Vrch 5270, Chomutov, 3.11.2017.

¹⁹ČUŠP [online]. [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <http://www.cusp.cz>

ONIV byla značně nestálá, tak bylo nutno začít přispívat i na tuto část výuky plavání. Z toho důvodu některé školy hledaly skulinku ve výkladu vyhlášky, aby se výuky plavání nemusely účastnit a mohly tím ulevit rozpočtu sociálně slabších rodin.²⁰

4.3.1 VYHLÁŠKA Č. 48/2005

V původním znění této vyhlášky se v §2 odst. 3. uvádí *“Výuku plavání lze uskutečňovat v souladu se školním vzdělávacím programem, ve dvou zpravidla po sobě následujících ročních prvních stupně v rozsahu nejméně 20 vyučovacích hodin během jednoho ročníku.”*²¹ Z tohoto tvrzení lze usuzovat, že výuka plavání na základních školách je *“povinná”*.

4.4 VÝUKA PLAVÁNÍ MEZI LETY 2005 A 2017

V tomto období se některé školy zdárně vyhnuly výuce plavání, ale již na počátku tohoto období se roztáčí kolotoč kolem možných změn ve vyhlášce, které by znamenaly opětovné zavedení plavání do všech základních škol. Bylo vypracováno několik studií, zda je vůbec možné, aby plavání bylo povinné a bylo nutné vytvořit předběžné rozpočty, kolik by stálo dojíždění škol do plaveckých zařízení. Na základě těchto průzkumů bylo zjištěno, že největším problémem je pro školy financování dopravy do bazénů. Proto se snahy o znovuzavedení směřovaly spíše tímto směrem.

4.4.1 NOVELA VYHLÁŠKY Č. 48/2005 SB.

Na základě této vyhlášky s dovětkem *“o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky”* s účinností od 25. ledna 2005, byla upravena výuka plavání na základních školách. V tomto zákoně se v §2 odst. 3 uvádí, *“pokud škola zařadí do školního vzdělávacího programu základní plaveckou výuku, uskutečňuje ji v rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin celkem během prvního stupně.”*²² Dle tohoto textu lze říci, že výuka plavání nebyla nikdy úplně vyřazena ze školní výuky. Jen se někteří právníci zaměřili na slovo *“pokud”* a na jeho základě rozhodli, že plavání lze ze školní výuky vyřadit.

Dle mého názoru touto změnou, oproti předchozímu znění, chtěli dát zákonodárci školám jen větší manipulační prostor pro realizaci výuky plavání. Tedy nechtěli, aby si to někdo vyložil jako zrušení výuky, ale jen možnost rozložení do více ročníků po menších

²⁰VOPIČKA, JIŘÍ. prezident APŠ, Kamenný Vrch 5270, Chomutov, 3.11.2017.

²¹MŠMT. *vyhláška č 48/2005Sb.* [online]. [cit. 2017-12-11]. Dostupné z: www.msmt.cz/file/10389_1_1/

²²Novela vyhlášky č. 48/2005 Sb. [online]. [cit. 2017-11-03]. Dostupné z: [file:///C:/Users/dbolo/Downloads/sb0256-2012_novela_V48_2005%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/dbolo/Downloads/sb0256-2012_novela_V48_2005%20(2).pdf)

hodinových dotacích, nebo naopak možnost realizovat tuto výuku v rozsahu 40 hodin například v rámci déleodobějšího ozdravného pobytu, například ve škole v přírodě.

Přes “zrušení” povinnosti plavání na prvním stupni základní školy, se plavecké výuky účastnilo 80 % základních škol. APŠ provedla na začátku roku 2016 průzkum, jímž se snažila zjistit, proč se zbývajících 20 % ZŠ neúčastní (792 základních škol). APŠ získala odpovědi od 579 škol, 213 škol se kontaktovat nepodařilo. Z oněch 579 škol jich 307 má plavání ve školském vzdělávacím plánu (ŠVP) a plavání nerealizují (ve 24 případech se jedná o školy s menším počtem žáků, které plavání nerealizují každoročně, ve dvou případech se jedná o speciální školy).

Ve 272 případech výuku nerealizují. Důvody jsou velmi rozdílné. 132 škol jsou speciální školy, kde jsou jako hlavní důvod uváděny finance (na dopravu), 31 škol je s malým počtem žáků, 24 škol je při nemocnicích a léčebnách, v 9 případech se jedná o dětské domovy či diagnostické ústavy. Z průzkumu vyplynulo, že ani v jednom případě nebyla jako důvod uváděna nedostupnost bazénu. (viz příloha č. 7)

4.4.2 METODICKÝ POKYN

Vzhledem k určitým nejasnostem vydalo Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy dne 15. ledna 2015 metodický pokyn k zajištění plavání v základních školách. Tento metodický pokyn má číslo jednací MSMT-37471/2014.

Určuje, že podle České školní inspekce, která v roce 2013 prováděla šetření v jednotlivých školách, plaveckou výuku do ŠVP zařazuje 92,1 % základních škol. Dále legislativně zabezpečuje výuku jako takovou a určuje způsob zajištění výuky plavání a mimo jiné i způsob jejího financování.²³

„Podle § 2 odst. 3 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění vyhlášky č. 256/2012 Sb., pokud škola zařadí do školního vzdělávacího programu základní plaveckou výuku, uskutečňuje ji v rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin celkem během prvního stupně.“²⁴

²³Metodický pokyn MŠMT — výuka plavání. [online]. [cit. 2018-03-20]. Dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/19721/metodicky-pokyn-msmt-k-zajisteni-vyuky-plavani-v-zakladnich-skolach.html/>

²⁴Metodický pokyn MŠMT — výuka plavání. [online]. [cit. 2018-03-20]. Dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/19721/metodicky-pokyn-msmt-k-zajisteni-vyuky-plavani-v-zakladnich-skolach.html/>

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání (RVP ZV) stanoví jako součást obsahu vzdělávacího oboru Tělesná výchova i plavání, které je zařazeno jako učivo. Skutečnost, zda bude výuka plavání v dané základní škole uskutečňována podle vyhlášky č. 48/2005 Sb., záleží na tom, zda je zařazena do školního vzdělávacího programu dané školy. Škola ji zařadit může, ale nemusí.

Z důvodu zajištění efektivity výuky plavání se doporučuje její zařazení do dvou po sobě jdoucích ročníků 1. stupně ZŠ v minimálním rozsahu 20 vyučovacích hodin v jednom ročníku.

*Výuka plavání (pokud je realizována) je součástí vzdělávání v základní škole a odpovědnost za to, že vzdělávání je poskytováno v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a příslušnými vzdělávacími programy, nese ředitel základní školy (§ 164 odst. 1 písm. b) školského zákona). Ten také musí ověřit (a ve smlouvě ošetřit) dodržování hygienických podmínek ze strany zařízení určeného pro výuku plavání, odbornou úroveň poskytované výuky, podmínky pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků.*²⁵

Tento metodický pokyn nám tedy nenařizuje, aby škola povinně zařadila výuku plavání do svých vzdělávacích programů, ale tuto skutečnost pouze doporučuje. Každá škola si tedy sama rozhodovala o tom, zda a za jakých podmínek výuku plavání do svého rámcového vzdělávacího programu zařadí. Dále pak za zajištění a další náležitosti nese zodpovědnost ředitel školy.

4.5 VÝUKA PLAVÁNÍ V SOUČASNÉ DOBĚ (ROK 2017)

V současné době je výuka plavání zakotvena v Opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání.

4.5.1 OPATŘENÍ MŠMT-7019/2017

Toto opatření nám v článku 2 odstavce 2-4 určuje, že v „části C, kapitola 5.8.2 Tělesná výchova se mezi očekávané výstupy pro 2. období doplňují další výstupy:

- *TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti*

²⁵Metodický pokyn MŠMT — výuka plavání. [online]. [cit. 2018-03-20]. Dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/19721/metodicky-pokyn-msmt-k-zajisteni-vyuky-plavani-v-zakladnich-skolach.html/>

- *TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti“.*

3. *V části C, kapitola 5.8.2 Tělesná výchova se v Činnostech ovlivňujících úroveň pohybových dovedností v 8. odrážce označené jako „plavání“ nahrazují slova „dopomoci tonoucímu“ slovem „bezpečnosti“.*

4. *V části C, do kapitoly 7.2 Poznámky ke vzdělávacím oblastem se ve vzdělávací oblasti*

Člověk a zdraví vkládá nová 4. odrážka včetně poznámky pod čarou č. 21:

„• Základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu nejméně

40 vyučovacích hodin. Očekávané výstupy je možné splnit již v 1. období 1. stupně.

O zařazení do ročníků rozhoduje ředitel školy“²⁶

Dodatek tohoto opatření určuje, že pokud je odstavec z vyhlášky vypuštěn a do RVP ZV vložena poznámka pod čarou č. 21, je výuka plavání povinná.

4.5.2 VYHLÁŠKA Č. 243/2017 SB.

V kapitole metodický pokyn se můžeme dočíst, o vyhlášce č. 256/2012 Sb. Tato vyhláška předcházela vyhlášce č. 243/2017 Sb. Jelikož se v této kapitole se zaměřuji na současný stav, vyhlášku č. 256/2012 Sb. již necituji a dále nerozebírám.

Ve vyhlášce č.243/2017 ze dne 28. července 2017 se §2 odst. 3. *zrušuje*.²⁷ Zrušení má za následek konec debat o tom, zda je plavání na ZŠ povinné či nikoliv.

4.5.3 ROZVOJOVÝ PROGRAM NA VÝUKU PLAVÁNÍ V ZÁKLADNÍCH ŠKOLÁCH

Vzhledem k vyškrtnutí odstavce, který výuku na ZŠ podporoval, vyhlásilo ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy na období od 1. 9. 2017 do 31. 12. 2017 1. etapu rozvojového programu na podporu výuky plavání. Rozvojový program byl vyhlášen podle § 171, odstavce 2, zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Cílem tohoto programu je podpořit v rámci povinné školní docházky výuku plavání na 1. stupni základních škol všech zřizovatelů zařazených do rejstříku škol a školských zařízení.

²⁶Opatření MSMT-7019/2017 [online]. [cit. 2018-03-20]. Dostupné z: <http://www.edulk.cz/P%20C5%99%C3%ADsp%C4%9Bvky/tabid/72/EntryId/4889/Opatreni-ministryne-kterym-se-meni-RVP-ZV-k-1-9-2017.aspx>

²⁷Novela vyhlášky č. 48/2005 Sb. [online]. [cit. 2017-11-03]. Dostupné z: <https://www.sbirka.cz/POSL4TYD/NOVE/17-243.htm>

Výuka plavání podpořená z programu musí být součástí školního vzdělávacího programu školy.

Účelem dotace je podpořit výuku plavání žáků 1. stupně základních škol. Tato dotace je určena na ostatní neinvestiční náklady (ONIN), a to pouze na dopravu žáků ze školského zařízení do bazénu a zpět. Školy by tedy již neměly požadovat ani částečné hrazení nákladů na dopravu do bazénu po rodičích žáků.²⁸

První etapa rozvojového programu proběhla v období září–prosinec 2017 a pokračuje podáváním žádostí do druhé etapy tohoto programu v období leden–červen 2018 tak, aby byla zajištěna podpora škol pro celý školní rok 2017/2018.

Pro první pololetí školního roku 2017/2018 bylo na této dotaci rozdáno 17,5 milionu korun. Při namátkové kontrole prezidentem asociace plaveckých škol, bylo zjištěno, že v žádostech o dotace bylo provedeno mnoho chyb, které pramení pravděpodobně z nepozornosti zadavatelů žádostí. Z toho důvodu mnoho škol získalo na dotaci méně peněz, než by jim pokrylo náklady na dopravu (Frýdek-Místek - 245,- Kč). Naopak někteří zadavatelé své náklady několikanásobně nadhodnotili (Olomouc - 360 000,- Kč). V případě, že škola své náklady nadhodnotila, bude muset rozdíl mezi předpokládanými a skutečnými náklady vrátit, v případě, že škola své náklady podhodnotila, nemá již na doplacení rozdílů nárok.

Dále bylo zjištěno, že mnoho ředitelů škol nebralo zřetel na navýšení kilometrů do bazénu, aby byli pokryty náklady na čekací dobu autobusu. V pokynech k vyplňování žádosti o dotaci je uvedeno, že mají za každou hodinu čekání připočítat 4 km k dojezdové vzdálenosti. Výpočet by tedy měl vypadat následně:

- nájezdová vzdálenost ke škole 20 km
- dojezdová vzdálenost na bazén 15 km
- odjezdová vzdálenost od bazénu 15 km
- odjezdová vzdálenost od školy 20 km
- čekání dvě hodiny 8 km
- Celkem: 78 km
- pojedou 10x 780 x sazba MŠMT (nyní byla 35,- Kč)²⁹

²⁸Rozvojový program na podporu plavání. [online]. [cit. 2017-11-03]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/rozvojovy-program-na-podporu-vyuky-plavani>

²⁹ VOPIČKA, JIŘÍ. prezident APŠ, Kamenný Vrch 5270, Chomutov, 3.11.2017

Přesnou vzdálenost nikdo nemá šanci kontrolovat, takže pokud si výpočet upraví na 80 km, nebo 85 km je úplně jedno. Podle skutečné fakturace potom peníze z dotace navíc musí vrátit.³⁰

³⁰VOPIČKA, JIŘÍ. prezident APŠ, Kamenný Vrch 5270, Chomutov, 3.11.2017

5.1 PRŮZKUM MEZI UČITELI PRVNÍHO STUPNĚ ZÁKLADNÍ ŠKOLY

5.1.1 DOTAZNÍK

- 1 Jak dlouho učíte v této škole?
- 2 Kolik dětí průměrně navštěvuje Vaši kmenovou třídu?
- 3 Jaký je Váš názor na výuku plavání na 1. stupni ZŠ?
- 4 V době, kdy jste navštěvoval/a ZŠ, účastnil/a jste se výuky plavání?
 - Ano
 - Ne
 - Nepamatuji si
- 5 Umíte plavat?
 - Ano
 - Spíše ano
 - Nedokážu posoudit
 - Spíše ne
 - Ne
- 6 Změnil/a byste něco na současné situaci výuky plavání? Proč?
- 7 Jste spokojen/a s přístupem rodičů k výuce plavání?

| | | | | | | |
|---------------------|---|---|---|---|---|-----------------------|
| Naprosty spokojen/a | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | Naprosty nespokojen/a |
|---------------------|---|---|---|---|---|-----------------------|
- 8 Museli rodiče někdy přispívat určitou částkou na výuku plavání na Vaší ZŠ? Pokud ano, jakou částkou?
 - Ano:
 - Ne
- 9 Museli rodiče někdy přispívat určitou částkou na dopravu pro výuku plavání? Pokud ano, jakou částkou?
 - Ano:
 - Ne
- 10 Účastní se děti této výuky rády?
 - Rozhodně ano
 - většinou ano
 - Některé děti ano, jiné ji rády nemají
 - Většinou ne
 - Rozhodně ne
- 11 S jakou nejkurioznější omluvenkou jste se v souvislosti s výukou plavání setkal/a?
- 12 Dáváte na děti během výuky plavání pozor?

- Ano vždy
- Ano občas
- Spíše ne
- Většinou ne
- Nikdy

13 Myslíte si, že výuka plavání dětem prospívá?

- Rozhodně ano
- Spíše ano
- Nedokážu posoudit
- Spíše ne
- Rozhodně ne

14 Pozorujete během výuky plavání pokrok v plaveckých dovednostech jednotlivých žáků?

- Ano, žáci se výrazně zlepšují každou hodinu
- Ano, žáci se zlepšují, ale rozdíl není vidět po každé lekci
- Ano, žáci se zlepšují, ale rozdíl je patrný až na závěr absolvovaného kurzu
- Nedokážu tuto skutečnost posoudit
- Ne, žáci se rozhodně nezlepšují
- Ne, žáci se v průběhu spíše zhoršují

5.1.2 ZHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

Dotazníkové šetření má za úkol dokreslit názor učitelů na povinnou výuku plavání. Z toho důvodu nelze říci, že provedené dotazníkové šetření je pro tuto bakalářskou práci relevantní.

Z průzkumu vyplývá, že učitelky na prvním stupni této školy učí průměrně 25 let.

Učitelský sbor tedy stárne a pravděpodobně bude brzy nutné alespoň částečná obměna.

Průměrný počet dětí ve třídách prvního stupně je 27.

Učitelky mají kladný postoj k výuce plavání. Většinou berou výuku plavání jako příjemné zpestření pro žáky, velmi vhodné pro obézní děti a také jako jiný způsob rozvoje jak hrubé, tak jemné motoriky žáků. Zejména jim přijde vhodné, že v 1. a 2. třídě provádí výuku lektorky plavání, které dětem předají potřebný základ pro další výuku. V dalších ročnících již učitelky provádí výuku samy s pomocí asistenta, který je k dispozici ve škole.

63 % učitelek se na základní škole účastnilo výuky plavání. 27 % se výuky neúčastnilo a 9 % z dotázaných si nepamatuje, zda se výuky účastnily. V každém případě všechny učitelky umí plavat, ačkoliv se některé nepovažují za zdatné plavkyně.

Dále jsem chtěla vědět, jak rodiče přistupují k výuce plavání. Zjistila jsem, že většinou je jejich přístup kladný, ale ne vždy výborný. Jsem přesvědčena, že rodiče, které dají své dítě do školy s vlastním bazénem, musí být smířeni a srozuměni s tím, že se jejich dítě bude výuky plavání účastnit pravidelně a dlouhodobě.

Vzhledem ke vzdálenosti plaveckého zařízení na této škole není nutné finančně přispívat na výuku plavání.

Z mého průzkumu vyplynulo, že se děti této výuky většinou účastní rády a pokroky, které dělají, se projevují spíše po více lekcích, než aby byl pokrok znát po každé lekci.

Příklad vyplněného dotazníku. Viz příloha č. 8 - 10

5.2 ROZHOVOR S ŘEDITELM ZŠ, MGR. JAN DUDA – 2. ZŠ STUDENTSKÁ, JIRKOV

Kolik dětí máte ve třídách na 1. stupni Vaší školy?

„Nebude snadné tyto informace dohledat, ale nějak to dáme dohromady.

Takže ve školním roce 2014/15 jsme měli v prvních třídách 59 žáčků a ve druhých 56. Ve školním roce 2015/16 to bylo v 1. třídě 55 žáčků a druháků jsme měli 59. O rok později (2016/17) jsme měli 54 prvňáků a 57 druháků a v letošním roce máme 60 prvňáků a 53 druháků.“

V jakých ročnících a jakým způsobem realizujete povinnou část výuky plavání?

„Povinný kurz děláme v 1. a 2. třídě, přičemž tuto povinnou část pro nás realizuje Plavecká škola Regena. Na začátku každého roku s ní uzavřeme smlouvu, kde je určena částka na jedno dítě za výukovou hodinu.

Plavání je zařazeno do běžné tělesné výchovy. Žáci mají jednu hodinu týdně v tělocvičně, druhou hodinu mají v bazénu. V rámci běžné výuky žáky učí třídní učitelka. Jen jednu pátou třídu vyučuje učitel z druhého stupně.

Na tento model jsme přistoupili zejména z důvodu, že většina dětí chodí na nějaký kurz plavání již v mateřské škole, takže jsme chtěli zachovat alespoň nějakou návaznost.³¹ Plaveckou školu jsme ke spolupráci přizvali, aby děti měli pořádný základ, který dostanou od kvalifikovaných lektorů a také proto, že si pan Vopička vybral náš bazén za “domácí”. Ne každá učitelka na prvním stupni má kladný vztah k vodě a výuce v bazénu, takže výuk plaveckou školou je kvalitní a bezpečná.“

³¹DUDA, JAN, ředitel ZŠ, Studentská 1427, Jirkov, 23.1.2018

Jak byla tato výuka v jednotlivých letech financována?

„Výuku financujeme z ONIV. V “balíčku” máme přibližně půl milionu korun na rok. Z ONIV balíčku ovšem neplatíme jen výuku plavání, ale například učebnice, ochranné pomůcky a podobně.

Na výuku plavání vyčleňujeme tedy určitou část. Konkrétněji, plavecká škola si účtuje 48,- Kč za žáka za jednu lekci, takže se v jednotlivých letech dá dopočítat, kolik jsme do výuky investovali.

Výuka, která je nad rámec povinného kurzu (2x20 hodin), je hrazena běžnými mzdovými náklady učitelů.

V tomto roce jsme ještě mohli žádat o příspěvek na dopravu. Nikam se však nedopravujeme, tak jsme o tento příspěvek nežádali.

Tuším, že dříve byla vyčleněna pevná částka na výuku plavání, ale to už je dost dlouho zpátky a nedokážu vám nyní říct, kolik to bylo, ani v jakém roce to bylo.“

Co tato výuka znamená pro učitele z pohledu mezd a zodpovědnosti za žáky?

„Učitelé po celou dobu dohlíží na žáky. Nejprve musí dovést žáky do šatny a zajistit jejich převlečení, případně si může vyžádat jeden doprovod, aby na žáky bylo dohlíženo jak v holčičích šatnách, tak u kluků. Během výuky, kterou vedou lektorky Plavecké školy, třídní učitelka dohlíží na žáky, kteří zrovna nejsou ve vodě, případně se starají o žáky, kteří jsou uvolněni z plavání.

Žáci bazén nevyužívají jen v rámci tělesné výchovy, ale například i občas v rámci aktivit školní družiny, nebo v rámci třídnických hodin. Třídnické hodiny jsou jakýsi team building, kdy se žáci sejdou v pátek v odpoledních hodinách, jdou si zaplavat a hrají různé hry. Přespí v tělocvičně, v sobotu dopoledne ještě mají nějaké aktivity a poté odchází domů.³²

Než jsem se dostal do funkce ředitele, tak jsem si myslel, jak je to dobré mít vlastní bazén. Bohužel mám občas pocit, že opak je pravdou. Sice je super, že nikam nemusíme dojíždět a můžeme plavat téměř kdykoliv, ale na druhou stranu se musíme o bazén starat. To je práce na plný úvazek. Práci vykonává školník v rámci svého úvazku, ale bazén potřebuje neustálou údržbu. Myslím si, že by bylo mnohem lepší, kdybychom na to měli specializovaného pracovníka. Jenže toho nám nikdo nezaplátí.

³²DUDA. JAN, ředitel ZŠ, Studentská 1427, Jirkov, 23.1.2018

Pro ilustraci Vám mohu poskytnout i čísla, tedy konkrétní náklady na výuku plavání, které jsme měli od roku 2015 do tohoto roku. Takže si můžete zaznamenat, že v roce 2015 jsme plánovali, že výuka plavání bude stát 55 000,- Kč ve skutečnosti stála 80 460,- Kč byly jsme tedy 25 460,- Kč v mínusu. V roce 2016 jsme na tom nebyli o moc lépe. Plánovali jsme, že nás výuka bude stát 108 000,- Kč a při tom nás stála 114 912,- Kč. Byli jsme tedy jen 6 912,- Kč v mínusu. Až v tomto roce jsme v plusových číslech. Plánovali jsme, že nás výuka plavání bude stát 107 000,- Kč a ve skutečnosti nás stála jen 72 350,- Kč. Dostali jsme se tedy 34 650,- Kč do plusu. Tato změna nastala zejména díky tomu, že celý bazén procházel rekonstrukcí, tudíž se zde nerealizovala výuka plavání, a proto jsme nemuseli platit lektory. Dále je také nutné upozornit, že ONIV nejsou vázány na školní rok, ale na rok kalendářní. Každé pololetí tedy musíme platit z jiného “balíčku”.³³

5.3 ZHODNOCENÍ

Na základě výše zjištěných skutečností, si troufám říci, že i přes náročnost provozu bazénu, tato škola má štěstí, že má vlastní bazén. Nemusí se nikam dalece dopravovat, a tudíž je výuka pro žáky bezplatná. Vedení školy musí mimo jiné počítat s náklady na provoz bazénu. Tyto náklady jsou nad rámec běžných výdajů financovaných z ONIV. Škola musí tedy lépe hospodařit s přidělenými financemi, aby měli dostatek financí na běžný provoz bazénu.

Co se dětí a výuky plavání týče, překvapilo mne, že děti plavou v průběhu celé školní docházky. Myslela jsem si, že děti projdou základním plaveckým kurzem a poté chodí plavat jen “za odměnu” či jen výjimečně během tělesné výchovy.

Učitelky to při výuce plavání, mimo kurz, nemají vůbec jednoduché. Musí se sami postarat o všechny děti. Aby byla zachována bezpečnost dětí, učitelce s dozorem pomáhá asistent/ka. Asistent dohlíží na převlečení jedné skupiny dětí (dívky/chlapci) a následně pomáhá učitelce s dohledem na děti v průběhu hodiny plavání. Z mého pohledu je dobře, že škola má k dispozici pracovníka, který může “odběhnout” od své běžné práce a pomoci tam, kde je to potřeba. Na druhou stranu to často bývá paní uklízečka či někdo s podobným postavením ve škole. K tomu, aby byla výuka plavání za každé situace bezpečná, by dle mého názoru měli všechny učitelky a pomocný personál, projít speciálním školením, aby věděli, jak se mají chovat v případě nějaké nehody v bazénu. Pro tuto práci by jim stačila kvalifikace Záchranářské minimum. Tato kvalifikace má za úkol zajistit kvalifikovanou předlékařskou pomoc. Tento kurz by měl trvat alespoň 17 hodin. Absolventi by měli znát a umět zabezpečit

³³DUDA. JAN, ředitel ZŠ, Studentská 1427, Jirkov, 23.1.2018

místo nehody, zkontrolovat životní funkce, zvládnout masivní krvácení, zvládnout pacienta v bezvědomí, zraněného s dýchacími obtížemi, se srdeční zástavou, obsluhu AED, zvládnout popáleniny a krvácející rány a transport zraněného. Dále pak kromě základních dovedností a prostředků záchrany na suchu, by také měli znát a zvládat základní dovednosti a prostředky záchrany v bazénu, včetně poranění páteře ve vodě.

6 ŠKOLA BEZ VLASTNÍHO BAZÉNU-NUTNOST DOJÍŽDĚT DO BAZÉNU

6.1 PRŮZKUM MEZI UČITELI PRVNÍHO STUPNĚ ZÁKLADNÍ ŠKOLY

6.1.1 DOTAZNÍK

Dotazník je úplně stejný jako v předchozím dotazníkovém šetření.

6.1.2 ZHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

Z průzkumu vyplývá, že učitelky na prvním stupni této školy učí průměrně 13 roků. Učitelský sbor tedy není tak “starý” jako ve škole s vlastním bazénem, ale i tak bude pravděpodobně brzy nutná alespoň částečná obměna.

Průměrný počet dětí ve třídách prvného stupně je 21.

Učitelky mají kladný postoj k výuce plavání. Některé berou výuku plavání jako zpestření běžné výuky, jiné jako příležitost žáků naučit se novou dovednost, ke které by jinak neměli příležitost.

75 % učitelek se na základní škole účastnilo výuky plavání. I přes to, že 25 % učitelek se výuky neúčastnilo, umí plavat.

Dále jsem chtěla vědět, jak rodiče přistupují k výuce plavání. Zjistila jsem, že většinou je jejich přístup kladný, ale ne vždy výborný.

Na této škole rodiče na výuku plavání finančně nepřispívají, ale musí přispívat na dopravu do bazénu. Cena za dopravu se obvykle pohybuje kolem 200Kč za celý plavecký kurz.

Dále z mého průzkumu vyplynulo, že se děti této výuky většinou účastní rády a pokroky, které dělají, se projevují téměř každou plaveckou lekcí.

Jeden z vyplněných dotazníků, viz příloha č. 11 - 13

6.2 ROZHOVOR SE ZÁSTUPKYNÍ ŘEDITELKY, MGR. LUDMILOU MICHALÍKOVOU – 8. ZŠ ŠKOLNÍ, CHOMUTOV

Kolik dětí navštěvovalo 1. stupeň Vaší základní školy v posledních 5 letech?

„Připravila jsem si tu pro Vás počty dětí, které se účastnili výuky plavání. Nebude vadit, když Vám dám tyto údaje? ³⁴ To mi vadit nebude. Takže to vezmeme od posledního roku.

³⁴MICHALÍKOVÁ. LUDMILA, zástupce ředitele ZŠ, Školní 1480, Chomutov, 25.1.2018

V letošním roce se výuky účastní 138 dětí. V loňském školním roce to bylo 69 žáků. V roce 2015/16 to bylo 72 žáků a v roce 2014/15 to bylo 95 žáků.“

V jakých ročnících tuto výuku realizujete?

„Obvykle tuto výuku realizujeme ve 2. a 3. ročníku. Jen ve školních letech 2015/16 a 2016/17 jsme plavání uskutečňovali jen ve 3. ročníku. V těchto dvou letech děti měly výuku plavání v rozsahu 20 hodin, jinak je to 20 hodin ve dvou po sobě jdoucích letech.

Výuku jsme do těchto ročníků zařadili z toho důvodu, že děti již ví, co se od nich bude očekávat, paní učitelky ví, jaká třída je a v pozdějších ročnících by děti pravděpodobně nestíhali běžné učivo.“

Jak byla/je tato výuka financována?

„V minulých ročnících i letos to je tak, že rodiče hradí dopravu do bazénu. Město Chomutov nám hradí výuku ve třetích ročnících a výuku ve druhém ročníku výuku hradí škola z ONIV. Příspěvek, který rodiče přispívají, obvykle nepřesáhne 200,- Kč za jeden ročník.“

Co tato výuka znamená pro učitele z pohledu zodpovědnosti, mezd a podobně?

„V podstatě nic neobvyklého, učitelé na děti během výuky dohlíží a jsou k dispozici lektorkám plavání. Tenhle vztah máme upraven ve smlouvě s Oddychovým a relaxačním centrem Aquašvet, Chomutov.

V této smlouvě jsme si ujednali, že děti absolvují 90 minutovou výuku 1x týdně. Pro učitele to znamená to, že jednu hodinu učí ve škole a poté s žáky odjíždí do bazénu. Po bazénu mají děti obvykle volno.

Setkala jsem se tu s připomínkami, že učitelky pak chodí suplovat zdarma. Abych toto uvedla na pravou míru, učitelky tím, že jsou v bazénu a nevykonávají přímou pedagogickou činnost, je to bráno, jako by jejich hodina odpadla. Tudíž si ji potom musí v rámci suplované hodiny nahradit. Nahradit asi není ten správný výraz, ony si ji vlastně jen vymění. Stejně funguje, když učitelé absolvují nějakou přednášku či besedu, například s policií či někým jiným. Je to vlastně jakákoliv hodina, ve které je učitel přítomen, ale fakticky neučí, tedy nevykonává přímou pedagogickou činnost.“³⁵

³⁵MICHALÍKOVÁ. LUDMILA, zástupce ředitele ZŠ, Školní 1480, Chomutov, 25.1.2018

6.3 ROZHOVOR S ŘEDITELKOU ZŠ, MGR. LIBUŠÍ SLAVÍKOVOU - 2. ZŠ ZAHRADNÍ, CHOMUTOV

Kolik dětí navštěvovalo 1. stupeň Vaší základní školy v posledních 5 letech?

„V 1. ročníku jsme v roce 2013 měli 86 žáků. V roce 2014 to bylo 65 žáků, o rok později jich bylo 76. V roce 2016 jsme měli 76 prvňáků a v tomto školním roce jich máme 85.“

V jakých ročnících realizujete výuku plavání?

„Výuku realizujeme ve 2. a 3. třídách.“

Jak byla tato výuka financována?

„Tato výuka je financována z více zdrojů. Mzdy a pomůcky na plavání jsme dříve hradili my jako škola. Provoz bazénu si hradí a hradilo město a dopravu až do loňského roku hradili rodiče.“

Ještě k tomu financování mezd a pomůcek. Jak se u nás otevřel Aquasvět, tak na něj město pravděpodobně dostalo nějakou dotaci a aby ji splnili, museli vykazovat určité množství návštěvníků, proto jsme od vedení města dostali jakousi pobídku v podobě zafinancování jednoho ročníku. My jsme si zvolili, že si veškeré náklady, kromě těch na dopravu, necháme uhradit ve 3. ročnících.

V letošním roce jsme využili rozvojového programu ministerstva a zažádali jsme o příspěvek na dopravu. Ačkoliv jsme od ministerstva dostali příspěvek zhruba 25 000,- Kč, jsme ze školního rozpočtu museli doplatit ještě zhruba 29 000,- Kč. Nemyslím si, že by to bylo špatným výpočtem kilometrů, protože zaplacení ujetých kilometrů nám vyšlo naprosto přesně. Rozdíl v cenách nám narostl hlavně proto, že dopravce si účtuje i čekací dobu autobusu a tuhle položku ministerstvo do jejich financování nezahrnuje. Tudíž tuto cenu nelze zahrnout do žádosti, a proto nám tam vznikl rozdíl. Takže se obávám, že ačkoliv budeme i v příštím roce žádat o dotaci z rozvojového programu, budeme muset opět požádat o příspěvek i rodiče.“

Co tato výuka znamená pro učitele z pohledu mezd, zodpovědnosti a pod.?

„V zásadě nic zvláštního.³⁶ Učitelé v pondělí ráno sbalí děti a společně odjíždějí do bazénu, tam absolvují plavání, vrátí se do školy a zde mají ještě nějakou “odpočinkovou” hodinu

³⁶SLAVÍKOVÁ, LIBUŠE, ředitelka ZŠ, Zahradní 5265, Chomutov, 16.2.2018

(např. čtení). Učitelky občas dají dětem čtení jako domácí úkol, aby zde nemuseli zůstat nad rámec hodin, které mají v rozvrhu.

Odpovědnost za děti samozřejmě mají, nemohou si při výuce plavání odejít například do vířivky.“ Slyšela jsem, že v jiné škole si tyto hodiny musí nahrazovat. Máte to stejně? „To opravdu nemáme. Podle nařízení vlády by si hodiny nahrazovat měly, jenže já to beru tak, že já je posílám někam, kam by samy pravděpodobně nešly. Tudiž jakmile si tuto hodinu nevyberou samy, tak si ji nahrazovat nemusí. Když jde učitelka s dětmi ven a učí je jinde než mezi čtyřmi stěnami, je to pro ni náročnější. Pokud výukou mimo učebnu dosáhne stejných výsledků jako ve třídě, učitelkám nebráním nemusejí si tyto hodiny nahrazovat.

Na konci každého kurzu po nás Kultura a sport Chomutov (Aquasvět) vyžaduje zpětnou vazbu. Je super, že se můžeme k výuce vyjádřit a oni mají možnost případně něco změnit. Kromě tohoto koncového hodnocení, ještě nabádám učitelky, aby se nebály zeptat na cokoli, co je bude během výuky zajímat, či budou chtít upozornit na nějaké vady přímo při výuce. Nikdy jsme nemuseli řešit žádné závažné situace či stížnosti, takže já jsem s kurzy plavání spokojená. Teď mne napadá, že vlastně nevím, kdo by přebíral zodpovědnost, kdyby se v bazénu dětem stalo něco vážného. Zda by případné finanční odškodnění hradila plavecká škola, nebo bychom to museli hradit my.“³⁷

6.4 ZHODNOCENÍ

Z tohoto šetření jsem zjistila, že rodiče na dopravu přispívají zhruba 200,- Kč na 1 školní rok. Tato částka mi nepřipadá nijak vysoká. Při rozpočítání na jednotlivé lekce zjistíme, že doprava na jednu lekci stojí 20,- Kč. Když vezmu v potaz náklady na provoz autobusu a čekací dobu, přijde mi, že tato služba nemůže být pro autobusové dopravce výdělečná, ale spíše naopak.

Dále mne dost překvapilo, že v každé základní škole ředitelé přistupují k výuce plavání jinak. Například v základní škole ve Školní ulici si učitelé musí nahrazovat hodiny, během kterých nevykonávají přímou pedagogickou činnost. Mezi tyto hodiny patří i výuka plavání, kterou vedou lektorky plavecké školy. Učitelky si poté musí nahrazovat takto odučené hodiny hodinami suplovanými. Z mého pohledu musí být tento přístup pro učitelky dosti deprimující a v mnoha případech jim musí být nepříjemné, že jsou školou někam povinně poslány a následně si tyto hodiny musí nahradit. Kdybych byla učitelkou na této škole, tak bych se snažila “sabotovat” výuku plavání. Snažila bych se za sebe na plavání zajistit náhradu. Tedy

³⁷SLAVÍKOVÁ, LIBUŠE, ředitelka ZŠ, Zahradní 5265, Chomutov, 16.2.2018

jiný kvalifikovaný dozor, který by doprovázel děti do bazénu, kde by předal děti lektorkám a já bych místo toho učila ve škole, abych si tyto hodiny poté nemusela nahrazovat.

V tomto konkrétním případě je mi sympatický přístup ředitelky 2. ZŠ Zahradní. Podle ní není férové chtít po učitelkách náhradu těchto hodin, protože si tuto výuku ony samy nevymyslely a jsou na tuto akci povinně vyslány školou.

Dále mne překvapilo, že 8. ZŠ Školní nevyužila rozvojového programu. Je mi naprosto jasné, že využití tohoto programu není povinné, ale jsem přesvědčena o tom, že by to rodiče dětí uvítali. Ve 2. ZŠ Zahradní je zajímavé, že byla ředitelka přesvědčena o správnosti vyplnění žádosti na dotaci, a přesto udělala chybu. Jsem přesvědčena o tom, že v rámci dalších etap tohoto programu, se již většina škol těchto chyb vyvaruje.

Kromě těchto rozdílů pro mne nebyly odpovědi na dotazníky či rozhovory překvapivé, a proto si myslím, že není nezbytně nutné dotazníky a rozhovory dále komentovat a rozebírat.

7 PLAVECKÁ ŠKOLA

Pro dokreslení představy o výuce plavání na ZŠ jsem zvolila plaveckou školu Regena. Tato plavecká škola spolupracuje pouze se školou s vlastním bazénem v Jirkově a školami mimo okres Chomutov. Chomutovské školy dojíždějí do Plavecké školy v Aquasvětě Chomutov.

Vzhledem k tomu, že plavecká škola Regena má pouze dvě kmenové zaměstnankyně, rozhodla jsem se, že zde nebudu provádět dotazníkové šetření. Provedla jsem tedy jen rozhovor s nynější majitelkou plavecké školy Bc. Olgou Groškovou. Pro paní Groškovou jsem si připravila 3 otázky, kterými jsem se chtěla dozvědět její názor na aktuální změnu legislativy, jak se tato změna promítla do výuky a řízení plavecké školy. Dále mne zajímalo, jaké další komplikace skýtá řízení a organizace těchto kurzů.

7.1 ROZHOVOR S MAJITELKOU PŠ. REGENA, BC. OLGOU GROŠKOVOU

Kolik dětí se účastní lekcí plavání a kolik lektorů výuku vede?

„Průměrně máme na lekci 25 dětí a 2 lektorky. V případě, že škola na lekce přihlásí vyšší počet dětí, je nutné si děti dobře rozdělit do více skupin. V takovém případě se do výuky zapojuji já, případně i moje mamka, která má s výukou plavání také bohaté zkušenosti.

Spíše než pokrýt vyšší počet žáků, nám v letošním roce dělá problém pokrýt výuku v tzv “malotřídkách”. Na výuku přijede například škola z Kovářské, která má různorodé spektrum 12 dětí v rozmezí od 1. do 5. třídy. V takových případech obvykle učí 2-3 lektorky a snažím se k takovéto škole přidat ještě druhou podobnou, abychom alespoň pokryli náklady na pronájem bazénu.“

Co se pro Vás v letošním roce změnilo?

„Kromě toho, že nám přibyly nové školy, rekonstruovali nám “domovský” bazén, tak jsme museli odmítnout některé školky, které chtěly s dětmi chodit plavat. Jednoduše to bylo z toho důvodu, že se nám časově nevešly do bazénu. Doufám, že v příštím roce to bude lepší a budeme moci tyto školky opět přijmout do výuky.

Dále se připravujeme na zavedení GDPR (General data protection regulation), což je nařízení Evropské unie o ochraně osobních údajů. Již několik škol se mne ptalo, jak toto nařízení budeme mít ošetřeno. V současné době tuto otázku řeším s právníkem, takže zatím nevím, jak na toto nařízení budu reagovat.³⁸ Já od školy dostanu vlastně jen jmenný seznam

³⁸GROŠKOVÁ, OLGA, majitelka PŠ Regena, Mostecká 5887, Chomutov, 8.3.2018

děti přihlášených do kurzu a jejich roky narození. V tuto chvíli nevím jak, a hlavně z jakého důvodu, bych tyto údaje měla před někým skrývat. Na druhou stranu v dnešní době se dá zneužít cokoliv.

Takže pro nás, jako plaveckou školu, to znamená další papírování. Poslední dobou začínám mít čím dál tím větší pocit, že jakákoliv výuka je mnohem více o papírování a samotná výuka ustupuje do pozadí.“

Jaké jsou s plaveckou školou komplikace?

„Papírování a GDPR je málo? (smích) Jako komplikaci bych asi označila ještě fotografování dětí. Nejen že musím mít souhlas učitelek, také musíme dávat pozor, aby se fotky nedaly označit za pornografické. Přeci jenom fotíme děti v plavkách. Z mého pohledu na těchto fotkách nic pohoršujícího či nevhodného vidět není, ale někteří na to mají jiný názor. Proto, když fotíme děti pod vodou a na konci kurzu jim uděláme společnou fotku, tak tyto fotky dáme na zabezpečený server, do složky určené jen pro jednu konkrétní školu/třidu, k této složce dostanou heslo jen učitelky z konkrétního kurzu. Jak učitelky s těmito fotkami naloží je již na jejich zodpovědnost. Dále by na fotkách neměl být „časový kód“, aby se podle něj nedal vysledovat pohyb dítěte. V každém případě, pokud se ještě najde nějaký „š'oural“, který bude hledat problém i v tomto ohledu, tak fotit raději přestanu, než abych to nějak víc rozebírala.

Jinak nám kurzy plynule běží. Je to i díky tomu, že PŠ Regena má v Chomutově a okolí dlouholetou tradici a již delší dobu spolupracujeme s konkrétními školami. Když přibude nová škola, tak naštěstí nechá práci na našich lektorkách a nezasahuje nám do výuky.“³⁹

7.2 ZHODNOCENÍ

Vzhledem k tomu, že jsem již několikrát měla možnost se výuky plavání účastnit. Fakta, která mi paní Grošková sdělila ohledně výuky jako takové, mne nepřekvapila.

Překvapilo mne zejména to, že museli odmítat některé mateřské školy. Na druhou stranu se mimořádně protáhla rekonstrukce výukového bazénu. Z původně plánovaného otevření v září 2017, první kurzy začali až v listopadu 2017. Ačkoli mi to paní Grošková přímo nesdělila, předpokládám, že toto odložení několika kurzů vedlo i k tomu, že lektorky z plavecké školy rázem neměli příliš práce, a tedy se jim i adekvátně zkrátila mzda. Jsem

³⁹GROŠKOVÁ, OLGA, majitelka PŠ Regena, Mostecká 5887, Chomutov, 8.3.2018

přesvědčena, že v následujících letech paní Grošková opět přijme nyní odmítnuté mateřské školy zpět a všichni již budou mít dostatek práce.

Dále jsem netušila na kolik zákonů, vyhlášek a nařízení je nezbytné brát zřetel. Nyní aktuální nařízení GDPR, kdy bude pravděpodobně nutné skrývat další informace. Nepřijde mi, že by plavecká škola o dětech uváděla nadbytečné informace, ale někomu se i jméno a rok narození zdá příliš.

Dále jsem ještě podrobněji rozebírali téma fotografování. Na zveřejňovaných fotkách, ačkoliv jsou zveřejňovány tak, jak jsem uvedla v rozhovoru. Nesmí být uvedeno jméno dítěte, místo, kde byla fotka pořízena a kde dítě bydlí. Údajně z fotek nesmí být možno určit, kde se dítě v danou dobu pohybuje, aby nebylo možné této informace nějak zneužít. Taková “opatrnost” mi přijde v mnoha případech až absurdní. V dnešní době je možné pohyb kohokoliv, nejen dítěte, zjistit z nespočtu různých zdrojů.

Dle vlastních zkušeností vím, že má PŠ Regena v Chomutově a okolí dobré jméno, záslužnou práci a mnohé školy si je rády najímají

DISKUZE

Výuka plavání v Českých zemích se vyvíjela velmi rychle. V první polovině 20. století bylo na našem území pouze 8 krytých 25 m bazénů, kdežto na konci 20. století bylo již bazénů více než 120. Co se výuky plavání na základních školách týče, datujeme ji do 60 let 20. století až do současnosti. Nyní se výuka plavání na základních školách stala povinnou na základě úpravy rámcového vzdělávacího programu pro základní školy a vydáním opatření MŠMT-7019/2017. Toto opatření nám ukládá, že ačkoliv se právní úprava změnila (vyškrtnul se odstavec z vyhlášky č. 243/2017 Sb.), je výuka plavání povinná.

Původně jsem zamýšlela, že dotazníkové šetření bude mít větší význam, než jaký nakonec mělo. Z toho důvodu jsem se rozhodla, že dotazníkové šetření nebudou doplňovat rozhovory, ale bude tomu naopak. Těmito rozhovory a dotazníkovým šetřením jsem chtěla prozkoumat povědomí respondentů o aktuální změně legislativy. Zjistila jsem, že ačkoliv ředitelé škol byli o změně informováni v dostatečném předstihu, někteří z nich na tato opatření nebrali zřetel. Školy, které jsem zvolila pro své šetření, výuku plavání realizovaly i v předchozích letech, proto pro ně povinné plavání nebylo ničím neznámým. Jediné, co se aktuálně změnilo je financování dopravy v rámci výuky plavání.

Než byla tato novela schválena uplynulo mnoho let (15 let), proběhla mnohá jednání na Ministerstvu školství mládeže a tělovýchovy, kde bylo nejdříve nutné přesně specifikovat záměr, kterého chtěla APŠ dosáhnout. Postupně se jednání konkretizovala. V konečné fázi vyjednávání bylo nutné zjistit dostupnost bazénů v ČR, vytvořit mapu spádových oblastí, zjistit, zda je reálné vytížit všechny bazény v ČR v dopoledních hodinách výukou plavání. Zjistit, které školy výuku realizovaly a které nikoliv, samozřejmě bylo nutné zjistit i důvod, proč výuku nerealizovaly a za jakých podmínek by výuku opět zařadily do ŠVP. Z těchto průzkumů vyšlo najevo, že vytíženost bazénů je dostatečná a výuku pro všechny ZŠ lze realizovat. Většina škol výuku nerealizovala z důvodu nedostatku finančních prostředků.

Pokud zabrousíme hluboko do historie výuky plavání, tak budou změny ve výuce patrné. Od metody nadlehčení až po současné pojetí výuky plavání uplynula dlouhá doba. Bylo nutné změnit jak přístup k výuce plavání, tak metodiku výuky jednotlivých plaveckých způsobů, ale také to, jaký plavecký způsob se bude vyučovat jako 1. a kterými se bude pokračovat. Z mého pohledu bylo zapotřebí mnoho zásahů psychologů a jiných odborníků, než se pojetí výuky dostalo tam, kde je dnes, tedy až k otázce začlenění žáků se speciálními potřebami.

Pokud vezmeme v úvahu poslední desetiletí, tak se dle mých informací výuka plavání výrazně nezměnila.

Výuka plavání je v každém městě financována trochu jinak. V Chomutově, kde jsem prováděla šetření, je výuka plavání financována ze tří zdrojů. Mzdy lektorů a pomůcky z ONIV, provozní náklady jsou hrazeny z rozpočtu obcí a doprava byla hrazena rodiči. V současné době MŠMT ve spolupráci s APŠ chtělo rozvojovým programem dosáhnout toho, že rodiče již nebudou muset přispívat ani na dopravu do bazénu. Dle mého průzkumu, ale tento záměr příliš nevyšel, protože rozvojový program mnoho škol žádost o tento program nevyplnilo správně, a tudíž neměli dostatek financí na dopravu. I přes částečnou úlevu rozpočtů rodin, nelze říci, že je výuka plavání na ZŠ bezplatná a stále je nezbytné ji alespoň částečně hradit buď ze školního rozpočtu nebo vyžádáním příspěvku od rodičů.

Jako největší problém v této oblasti shledávám začlenění výuky do škol, které v předchozích letech výuku plavání nerealizovaly. Ačkoliv jsem se na ně v této práci nezaměřila, jsem přesvědčena, že pro ně toto začlenění bylo nejnáročnější. Dalším problémem se mi jeví neúplné vyřešení rozvojového programu. Více k problému tohoto programu je uvedeno v předchozím odstavci. Dále už to jsou jen drobné problémy, které jsou pro každou ze základních škol individuální. Například je problémem, že školy mají v den výuky plavání v podstatě jen tuto výuku a ostatní předměty musí rozvrhnout do jiných dnů. Je to zapříčiněno tím, že dětem nějakou dobu trvá, než se dopraví do bazénu, než absolvují výuku plavání a než se z bazénu opět vrátí. Proto školy většinou po výuce plavání do rozvrhu hodin zařazují například jen čtení či jinou "odpočinkovou" činnost. V některých školách se mi jako problém jeví to, že ředitelky po svých zaměstnankyních vyžadují nahrazování vyučovacích hodin, které tráví na povinné výuce plavání. Učitelky zde nevykonávají přímou pedagogickou činnost, a proto ředitelé chtějí, aby si učitelky tyto hodiny nahradily. Tato skutečnost záleží na výkladu vyhlášek a nařízení, které nejsou v této práci uvedeny.

ZÁVĚR

Tato práce je zaměřena na výuku plavání. Ačkoliv jsem původně zamýšlela jiný směr své práce, jsem s výsledkem spokojena.

Při volbě tohoto tématu jsem předpokládala, že se mi podaří zjistit významný rozdíl mezi výukou plavání na ZŠ v předchozích letech a stavem v tomto školním roce. Rozdíl v tuto chvíli existuje, ale proto, že si spousta škol na novinku teprve zvyká, nebo se výuky plavání účastnila i v předchozích letech, nebylo možné zjistit významný rozdíl. Tento rozdíl také nebylo možné relevantně prokázat proto, že dotazníkové šetření jsem prováděla během prvního pololetí školního roku, v němž byla změna zavedena. Z toho důvodu jsem se rozhodla ustoupit od původně zamýšleného obsahu práce a zaměřila jsem se spíše na fakta a důvody, které předcházeli samotnému zavedení výuky plavání do základních škol.

Abych mohla zjistit významný rozdíl mezi předchozími roky a tímto školním rokem, musela bych celé šetření provádět alespoň na konci školního roku, nebo bych musela pro průzkum zvolit školy, které se v předchozích letech výuky plavání neúčastnily. Jsem přesvědčena, že pokud by od zavedení rozvojového programu do praxe a mým průzkumem bylo delší časové období, byly by výsledky prokazatelnější a jednoznačnější.

Dále jsem původně zamýšlela, že dotazníkové šetření bude mít větší význam, než jaký nakonec mělo. Bylo to zapříčiněno zejména tím, že jsem při tvorbě dotazníku neměla zcela jasnou představu o tom, jakou vypovídající hodnotu by dotazníkové šetření mělo mít. Rozhodla jsem se, že dotazníky a celé šetření již znova provádět nebudu a raději, než na relevantnost dotazníků, se zaměřím na získání zajímavých a vypovídajících informací z rozhovorů. Proto se dá říci, že místo původně zamýšlené doplnění dotazníkového šetření rozhovory, jsem rozhovory doplnila dotazníkovým šetřením. V těchto dotaznicích jsem zjistila, že děti se výuky účastní rády a jejich pokrok je znát. Díky výuce formou hry, se děti neustále rozvíjí a mají plavání rády.

Jsem přesvědčena, že tato práce je vhodná jako “odrazový můstek” pro další průzkum, jaký bude mít toto zavedení v dalších letech. V případě, že budu psát diplomovou práci na toto téma, jsem přesvědčena, že se zaměřím právě na zjištění rozdílu mezi předchozími lety a současností, stejně tak jako na zjištění názoru škol na tuto výuku. Upřednostním tento záměr před zjištěním, co předcházelo zavedení výuky plavání do základních škol.

RESUMÉ

Swimming lessons in the Czech lands have developed very quickly. In the first half of the 20th century there were only 8 covered 25-meter pools in our territory, while at the end of the 20th century there were already more than 120 pools. As far as swimming lessons are concerned at elementary schools since 1960s. Nowadays, swimming lessons at elementary schools have become compulsory on the basis of the adaptation of the Framework Educational Program for Primary Schools and the issue of MŠMT-7019/2017. This provision imposes on us that, although the legal regulation has changed (the paragraph of Decree No. 243/2017 Coll. has been deleted), the lessons are compulsory.

Originally, I intended that the survey would be more important than what it finally was. Due to this fact, I have decided that the survey will not be complemented with the interviews, but it will be the opposite. Through these interviews and questionnaire surveys, I wanted to examine the respondent's awareness of the current legislative change. I found out that although school headmasters were informed of the change well in advance, some of them did not pay attention. The schools I have chosen for my research, has conducted swimming lessons in the past, so mandatory swimming was nothing new. The only thing that has changed today is the financing of transport in the context of swimming lessons.

Ministry of Education of Youth and Physical Education, where it was necessary to specify precisely the intention the APŠ wanted to achieve. Gradually, the negotiations were specified. It was necessary to check the availability of pools in the Czech Republic, to create a map of the catchment areas, to determine whether it is real to utilize all pools in the Czech Republic in the morning in the final phase. To find out which schools did swimming lessons and which did not, it was necessary to find out why they did not do this lessons and under what conditions would the lessons be included in the educational plan. These surveys show that utilization rate of the pools is sufficient and the lessons can be taught for all primary schools. Most of the schools did not implement the training due to a lack of funds.

If we go deep into the history of swimming lessons, the changes will be noticeable. From the method of lightening to the modern conception of swimming lessons, a long time has elapsed. It was necessary to change both the approach to swimming lessons and the methodology of teaching each swimming method, but also what kind of swimming will be taught as the first one and which will be next. From my point of view, many interventions

by psychologists and other professionals were needed before the concept of teaching got to where it is today, and to the question of integrating pupils with special needs.

According to my information, swimming lessons have not changed significantly during the last decade.

Swimming lessons are funded in a different way in each city. In Chomutov, where I conducted an investigation, swimming lessons are funded from three sources. The wages of instructors and aids from the ONIV, operating costs are covered by the municipal budget and the transport was paid by the parents. At present, the Ministry of Education of Youth and Physical Education, in cooperation with APŠ, wanted the development program to ensure that parents had no longer to contribute to the transport to the pool. However, according to my survey, this intention has not worked very well, because many schools did not fill the the development program application correctly and therefore did not have enough funding for transport. Despite the partial relief of family budgets, it is not possible to say that swimming lessons at elementary school are free of charge, and it is still necessary to pay them at least partially from the school budget or by requesting a contribution from parents.

As the biggest problem in this domain, I find the integration of swimming to schools, which did not implement swimming lessons in previous years. Although I did not focus on them, I am convinced that this integration was the most demanding. Another problem, in my opinion, seems to be an incomplete solution to the development program. More about the problem of this program is mentioned in the previous paragraph. Furthermore, there are just minor problems that are individual for each elementary school. For example, it is a problem that schools have basically just the swimming lessons in one day, and other subjects has to be scheduled in other days. This is due to the fact, that it takes some time for the children to go to the swimming pool before the lesson and to return from the pool. That is why schools, include reading or other "relaxing" activities after swimming lessons for example. It seems to be a problem that the directors want their employees to replace the lessons they spend on compulsory swimming lessons in some schools. Teachers do not have a direct pedagogical activity during the swimming lessons. This fact depends on the interpretation of decrees and regulations that are not mentioned in this work.

SEZNAM LITERATURY● **Tištěné zdroje**

BRKLOVÁ, HERZIG a kol. Diplomová a závěrečná práce studujících tělesnou výchovu. 2.Plzeň: ZČU Plzeň, 1998. ISBN 80-7082-413-1.

COLWIN, C. M. (1992). Swimming into the 21st century. Champaign, IL. Leisure Press, 1992. ISBN-13: 978-0873224567

LINHART, J. Základy psychologie učení. Praha: SPN, 1986. ISBN 14-368-86.

M HOCH a kol. Plavání (teorie a didaktika). 1.vyd. Praha:Státní pedagogické nakladatelství, 1983. č. 36-06-20/1. s. 18

MICHALÍK, ROUB, VRBÍK. Zpracování diplomové a bakalářské práce na počítači. 3. vyd. Plzeň: ZČU, 2009. ISBN 978-80-7043-828-2

MILER, ČECHOVSKÁ. Plavání. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 2001. ISBN 80-247-9049-1

MILER, ČECHOVSKÁ. Plavání. 2.vyd. Praha: Grada Publishing, 2008. ISBN 978-80-247-2154-5

NEULS, F., VIKTOREJNÍK, D. Technická příprava v plavání: Cvičení pro rozvoj a zdokonalení techniky plaveckých způsobů. Praha: Český svaz plaveckých sportů, 2017. ISBN 978-80-270-3032-3.

PUŠ J. a kol. *Učební texty pro cvičitele plavání, kteří učí v plaveckých školách.* Praha, 1996.

● **Internetové zdroje**

ČUŠP [online]. [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <http://www.cusp.cz>

MŠMT Plavání 2017. MŠMT: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [online]. [cit. 2017-09-26]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/rozvojovy-program-na-podporu-vyuky-plavani>

MŠMT. vyhláška č 48/2005Sb. [online]. [cit. 2017-12-11]. Dostupné z: www.msmt.cz/file/10389_1_1/

Novela vyhlášky č. 48/2005 Sb. [online]. [cit. 2017-11-03]. Dostupné z: [file:///C:/Users/dbolo/Downloads/sb0256-2012_novela_V48_2005%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/dbolo/Downloads/sb0256-2012_novela_V48_2005%20(2).pdf)

Novela vyhlášky č. 48/2005 Sb. [online]. [cit. 2017-11-03]. Dostupné z: <https://www.sbirka.cz/POSL4TYD/NOVE/17-243.htm>

Rozvojový program na podporu plavání. [online]. [cit. 2017-11-03]. Dostupné z:
<http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/rozvojovy-program-na-podporu-vyuky-plavani>

STLOUKALOVÁ, B. Didaktika plavání aneb skripta nanečisto. Historický vývoj plavání [online]. [cit. 2017-10-05]. Dostupné z:
lide.uhk.cz/pdf/ucitel/roztoto1/Skripta%20nanečisto.doc

- Ostatní zdroje

DUDA. JAN, ředitel ZŠ, Studentská 1427, Jirkov, 23.1.2018

GROŠKOVÁ, OLGA, majitelka PŠ Regena, Mostecká 5887, Chomutov, 8.3.2018

MICHALÍKOVÁ. LUDMILA, zástupce ředitele ZŠ, Školní 1480, Chomutov, 25.1.2018

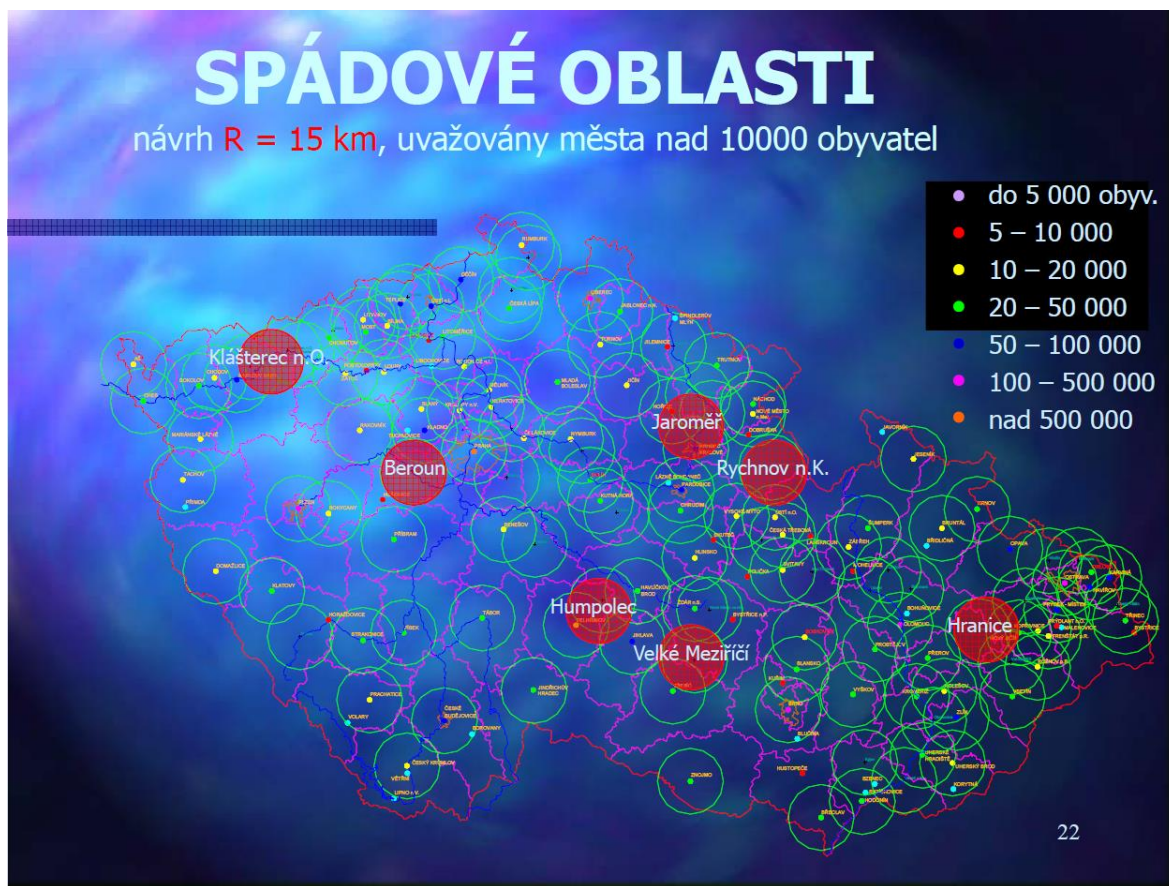
SLAVÍKOVÁ. LIBUŠE, ředitelka ZŠ, Zahradní 5265, Chomutov, 16.2.2018

VOPIČKA, JIŘÍ. prezident APŠ, Kamenný Vrch 5270, Chomutov, 3.11.2017.

PŘÍLOHY

| | |
|--|------|
| Příloha č. 1 - Spádové oblasti bazénů v ČR, grafické znázornění..... | II |
| Příloha č. 2 - Spádové oblasti bazénů v ČR, průvodní dopis (str. 1)..... | III |
| Příloha č. 3 - spádové oblasti bazénů v ČR, průvodní dopis (str. 2)..... | IV |
| Příloha č. 4 - Výuka plavání + výše ONIV (str. 1)..... | V |
| Příloha č. 5 - Výuka plavání + výše ONIV (str. 2)..... | VI |
| Příloha č. 6 - Výuka plavání + výše ONIV (str. 3)..... | VII |
| Příloha č. 7 - Vyjádření k neúčasti škol na výuce plavání ve školním roce 2014/15 | VIII |
| Příloha č. 8 - Dotazníkové šetření, škola s vlastním bazénem (str. 1)..... | IX |
| Příloha č. 9 - Dotazníkové šetření, škola s vlastním bazénem (str. 2)..... | X |
| Příloha č. 10 - Dotazníkové šetření, škola s vlastním bazénem (str.3)..... | XI |
| Příloha č. 11 - Dotazníkové šetření, škola bez vlastního bazénu - nutnost dojíždět do bazénu (str. 1) | XII |
| Příloha č. 12 - Dotazníkové šetření, škola bez vlastního bazénu - nutnost dojíždět do bazénu (str. 2)..... | XIII |
| Příloha č. 13 - Dotazníkové šetření, škola bez vlastního bazénu - nutnost dojíždět do bazénu (str. 3) | XIV |

Příloha č. 1 - Spádové oblasti bazénů v ČR, grafické znázornění



Zdroj: Soukromý archiv Jiřího Vopičky, prezidenta APŠ

Příloha č. 2 - Spádové oblasti bazénů v ČR, průvodní dopis (str. 1)



Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Mgr. Václav Pícl

Karmelitská 529/5
118 12 Praha 1

V Praze 2. dubna 2017

Vážený pane náměstků,

zasílám stanovisko Asociace plaveckých škol ČR a Asociace bazénů a saun k pokrytí území ČR bazény nezbytnými k zajištění povinné plavecké výuky.

Stanovisko Asociace plaveckých škol ČR a Asociace bazénů a saun je, že není problém kompletní výuku plavání žáků ZŠ pokrýt.

V příloze zasílám mapu bazénů, kterou zpracovala Asociace bazénů a saun, s vymezením spádovosti o poloměru 15 km. Pokud bychom rozšířili dojezdovou vzdálenost na 30 km, je zřejmé, že tyto bazény pokryjí celé území ČR.

Co se týká rekonstrukcí bazénů:

- připravuje se v Šumperku, Valašském Meziříčí a Svitavách. Ve všech uvedených případech se v blízkém okolí vyskytují bazény, které jsou schopny pokrýt zvýšené požadavky
- v Táboře a Novém Jičíně se připravuje rekonstrukce postupná, takže výuka v upraveném režimu bude zajištěna
- v současné době je prováděna rekonstrukce v Roudnici nad Labem a Rakovníku. U Roudnice není problém výuku zajistit ve spádových bazénech – Litoměřice, Lovosice, Libochovice, Mělník. Dále je výuka ZŠ Roudnice n. L. plánována na jaro 2018, kdy by již rekonstrukce měla být dokončena. U Rakovníka lze situaci řešit pomocí bazénů Slaný (37 km), Kladno (38 km), Žatec (34 km) a Beroun (40 km). Uvedené vzdálenosti jsou z Rakovníka, takže pro školy z okolí se dojezdová vzdálenost pochopitelně zkracuje
- připravována je výstavba bazénu v Lounech (dosavadní bazén uzavřen z technických důvodů). Výuka je zajišťována ve školním bazénu v Lounech a bazénech v Žatci, Postoloprtech a Libochovicích

Zdroj: Soukromý archiv Jiřího Vopičky, prezidenta APŠ

Příloha č. 3 - spádové oblasti bazénů v ČR, průvodní dopis (str. 2)



- relativně slabším místem, je Znojensko. V současné době zde není se zajištěním výuky problém, ale pokud by vypadl bazén Znojmo, mohl by být problém zajistit výuku v okolí. Zde by byla optimálním řešením výstavba nového bazénu při souběžném provozu stávajícího bazénu.

Dále je potřeba vzít v úvahu, že tato mapa nezahrnuje specifické plavecké bazény. Nezahrnuje například využívané hotelové bazény (Srní, Broumov apod.). Nezahrnuje školní bazény. Vedle pro výuku ne zcela vyhovujících bazénů o rozměrech 12x6 m je u celé řady škol naprosto vyhovující bazén 16,65x9 m. I tyto prostory jsou schopny pokrýt část povinné výuky.

Z uvedených skutečností vyplývá, že nemáme žádnou informaci, že by někde měl být problém povinnou výuku žáků základních škol zajistit.

S pozdravem

Vopička Jiří
Prezident Asociace plaveckých škol

Mobil: 602 424 971
Mail: regena@volny.cz

Zdroj: Soukromý archiv Jiřího Vopičky, prezidenta APŠ

Příloha č. 4 - Výuka plavání + výše ONIV (str. 1)



Asociace plaveckých škol v ČR
Na Vinici 11, 100 00 Praha 10

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

Praha 19.3.2014

Výuka plavání

Vážení,

již od konce šedesátých let byla v našich základních školách v rámci tělesné výchovy organizována plavecká výuka. Tuto dlouhodobá a systematická činnost prokázala nejen životaschopnost, ale především účelnost a prospěšnost, když silně ovlivnila plaveckou gramotnost mladších ročníků a zachránila tak nespočetné množství lidských životů. Byli jsme v plavecké výuce nedostižným příkladem pro celou Evropu, dnes mnohé státy náš systém výuky převzaly jako nejlepší.

Asociace plaveckých škol ČR v současné době sdružuje 73 subjektů, jejichž síť zahrnuje celou ČR. V rámci APŠ se zaměřujeme především na jednotný systém organizace výuky a dodržování legislativy MŠMT ČR pro výuku plavání. V oblasti bezpečnosti spolupracujeme s certifikovaným odborníkem na bezpečnostní problematiku se zaměřením na školství, v rámci metodiky spolupracujeme s FTVS v Praze. Tato témata jsou pravidelně náplní seminářů ředitelů PŠ. Dále jsou zde zařazovány přednášky z oblasti pracovně-právních předpisů, psychologie a pedagogiky. Získané informace a poznatky jsou předávány pracovníkům PŠ formou doškolování v rámci jednotlivých oblastí. Jako přínosné se nám osvědčují i výjezdy pracovníků (zejména v době jarních prázdnin) do jiných plaveckých škol. Zde mají všichni možnost v praxi získat nové zkušenosti, najít inspiraci v oblasti organizace, metodiky nebo používání a využívání plaveckých pomůcek.

Každá plavecká škola spolupracuje s řediteli základních škol svých regionů a s jejich zřízovateli.

Co se týká kádrového zabezpečení výuky, je 46 % ředitelů s vysokoškolským vzděláním s průměrnou praxí 25 let. U zaměstnanců je 24% vysokoškolsky vzdělaných, ostatní s úplným středním vzděláním. Všichni zaměstnanci absolvovali kurz cvičitel, nebo instruktor plavání. Pracovníci plaveckých škol jsou odborníky v oblasti plavání, většinou s dlouhodobou praxí.

Zdroj: Soukromý archiv Jiřího Vopičky, prezidenta APŠ

Příloha č. 5 - Výuka plavání + výše ONIV (str. 2)



Výuka plavání je převážně zajišťována ve dvou etapách:

1. Předplavecká výuka:

MŠ předškolní věk, případně 1. ročník ZŠ – v rozsahu 16-20 vyučovacích hodin

Úhrada: z prostředků rodičů, zřizovatele, sponzorů

Obsah: seznámení se s vodním prostředím, odstranění strachu z vody, základy pohybu ve vodě, základní prvky plaveckých dovedností

2. Základní plavecká výuka:

2. a 3. ročníky ZŠ v každém ročníku 20 vyučovacích hodin

Úhrada: z ONIV a prostředků zřizovatele, podíl rodičů na přepravě

Obsah: základy pohybu ve vodním prostředí, správného dýchání, prvky motoriky jednotlivých plaveckých způsobů, obratnost ve vodě, skoky do vody, orientace pod vodou a simulace chování v nezvyklých situacích.

Z dlouhodobých zkušeností je zřejmé, že předplavecká a základní plavecká výuka je nutností pro plošné odstranění plavecké ngramotnosti v rámci celé žákovské populace. Je tedy nezbytné, aby ONIV, z kterých může ZŠ hradit výuku plavání, byly na takové výši, která by umožnila všem žákům 2. a 3. ročníků absolvovat plaveckou výuku. Úroveň tohoto normativu by se neměla příliš měnit. Nedávná minulost to jednoznačně dokazuje:

ONIV – republikový normativ:

| | | |
|------|-----------|--------------------|
| 2009 | 932,-Kč | |
| 2010 | 748,-Kč | (80,26% roku 2009) |
| 2011 | 640,-Kč | (68,67% roku 2009) |
| 2012 | 445,-Kč | (47,75% roku 2009) |
| 2013 | 1.000,-Kč | (107,3% roku 2009) |

Toto velmi podstatné snížení ONIV donutilo řadu ředitelů škol vyřadit výuku plavání ze ŠVP.

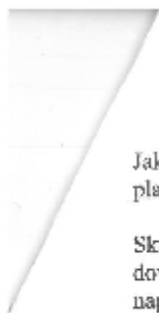
| šk.rok | 1.stupeň základních škol | | | rozdíl |
|-----------|--------------------------|----------------------------|-----------------------------------|--------|
| | celkem žáků 1.stupeň | povinná výuka 2. a 3.třída | plavání žáků 1.stupně absolvovalo | |
| 2009/2010 | 460754 | 182105 | 187957 | 5862 |
| 2010/2011 | 465380 | 184698 | 185980 | 1282 |
| 2011/2012 | 474327 | 187857 | 188850 | 993 |
| 2012/2013 | 488106 | 194232 | 189040 | -5192 |

Jak vyplývá z této tabulky, podstatně se začalo omezovat zapojení žáků dalších ročníků do výuky plavání. Z 5.862 ve školním roce 2009/2010 na 993 ve školním roce 2011/2012. V roce 2012/2013 již nebylo do výuky zapojeno 5.192 dětí z ročníků, které by měly mít výuku plavání povinnou. V řadě míst se hledalo náhradní řešení, jinde byla situace řešena tak, aby bylo možné vykázat splnění tohoto úkolu co nejlaciněji. Například 20 hodin výuky plavání v rámci týdenního pobytu ve škole v přírodě apod. Naštěstí převážná většina ředitelů postupovala uváženě.

V současnosti začínají ředitelé některých ZŠ, které byly okolnostmi nuceni výuku zrušit, opět zařazovat výuku plavání do ŠVP, avšak obávají se, aby se neopakovala situace z minulého období. Z uvedeného vyplývá, že je nezbytné v rámci možností stabilizovat výši republikového normativu na ONIV, vyvarovat se přílišných výkyvů.

Zdroj: Soukromý archiv Jiřího Vopičky, prezidenta APŠ

Příloha č. 6 - Výuka plavání + výše ONIV (str. 3)



Jako neoptimálnější se nám jeví účelově určené prostředky pro školy, které zařadí výuku plavání do ŠVP.

Skutečnost, že celá naše populace se stává čím dále více obézní, s minimálními pohybovými dovednostmi, je všeobecně známá. Proto vítáme aktivitu MŠMT ČR, které má zájem napomoci řešit tuto realitu formou třetí hodiny tělesné výchovy již ve školách. Její zavedení, kádrové zajištění a zejména zajištění finančních prostředků je velice složitý úkol. Asociace plaveckých škol je připravena spolupracovat na projektu třetí hodiny TV. V rámci plaveckých škol sdružených v APŠ jsme tento úkol schopni realizovat ve velmi krátké době. Disponujeme dostatečným kádrem kvalifikovaných pracovníků. Jsme připraveni spolupracovat při zajištění tohoto úkolu i s ostatními subjekty, které nejsou v současnosti členy APŠ. Je jasné, že bude nezbytné řešit tento úkol i ve spolupráci s jinými subjekty, organizacemi, sportovními svazy apod. Nabízíme svou aktivní spolupráci.

Co se týká výuky plavání, jako optimální se nám jeví zachovat 1. a 2. etapu a doplnit ji o etapu třetí. Zde by bylo možné navázat na již získané dovednosti a rozšířit je na dostatečné úrovni. Tím by byl zachován prostor i pro zapojení ostatních sportovních aktivit.

3. Výkonnostní, zdravotní a tréninkové plavání :

4. a 5. ročníky ZŠ – 20 vyučovacích hodin v každém ročníku

Úhrada: z rozpočtu MŠMT, podíl rodičů či zřizovatele na přepravě

Obsah: zdokonalení plaveckých způsobů. Úměrně zdravotnímu a pohybovému stavu žáků
zátěžové plavání – vhodné pro rozvoj srdečního svalu, vitální kapacity plic,
zlepšení kloubní pohyblivosti, obratnosti, prostorového a pohybového vnímání.
Napravení špatného držení těla sportem, který rovnoměrně zatěžuje všechny
svalové skupiny. Dopomoc unavenému plavci a základy záchrany tonoucího.

Naše představy a výsledná realita nemusí být v konečné podobě totožná. Přesto Vám znovu nabízíme aktivní spolupráci při hledání optimálního řešení tohoto úkolu.

Věříme, že doposud velmi vstřícné jednání bude pokračovat i v budoucnosti

Vopička Jiří
prezident Asociace plaveckých škol v ČR

Příloha č. 7 - Vyjádření k neúčasti škol na výuce plavání ve školním roce 2014/15



V Chomutově 20. července 2016

Vážení,

nejprve mi dovoluji, abych omluvil zpoždění, s kterým Vám zasilám výsledky průzkumu, proč některé školy neplavaly ve školním roce 2014/2015. Důvodem je čerpání dovolených osob, které se zjišťování účastnily:

Nyní k vlastním výsledkům. Podle seznamu, který jsme obdrželi od paní Salavcové z MŠMT ČR se jednalo o 792 škol. Všechny školy jsme oslovili buď přímo – telefonicky, nebo prostřednictvím mailu. Odpovědi jsme získali od 579 škol (73% oslovených), 213 škol se kontaktovat nepodařilo (27%).

Z oněch 579 škol jich 307 (53%) má plavání v ŠVP a plavání realizují. Je pravda, že ve 24 případech (4%) se jedná o školy s menším počtem žáků, které nerealizují výuku plavání každoročně. Ve dvou případech se jednalo o speciální školy.

Ve 272 případech (34%) výuku nerealizují. Zde jsou důvody velmi rozdílné.

132 škol jsou speciální školy. Zde jsou jako hlavní důvod uváděny finance. Žáci se rekrutují převážně ze sociálně slabší skupiny obyvatel a je problematické získat jakýkoliv příspěvek (např. na dopravu).

31 škol je s malým počtem žáků. I zde se jako hlavní problém jeví finanční náročnost.

24 škol je při nemocnicích či léčebnách

6 škol má jiný zřizovatel (maltezští rytíři apod.)

v 9 případech se jedná o dětské domovy či diagnostické ústavy.

U ostatních základních škol (70 škol) ve třech případech uvedly jako důvod náklady na dopravu, v 33 případech byla uváděna finanční situace ZŠ a 27 škol odpovědělo, že výuku plavání nemá v ŠVP bez bližšího upřesnění důvodu. V několika případech byl uveden jako důvod nezájem rodičů a časová náročnost výuky plavání. Ani v jednom případě nebyla uváděna jako důvod nedostupnost bazénu.

Věřím, že náš průzkum bude alespoň částečně prospěšný při prosazování výuky plavání jako povinné součásti školního vzdělávání.

S pozdravem

Vopička Jiří
Prezident Asociace plaveckých škol



Zdroj: Soukromý archiv Jiřího Vopičky, prezidenta APS

Příloha č. 8 - Dotazníkové šetření, škola s vlastním bazénem (str. 1)

Výuka plavání na ZŠ

Dobrý den,

jsem studentkou bakalářského studia na pedagogické fakultě v Plzni.

Níže uvedený dotazník je součástí mé bakalářské práce na téma Výuka plavání jako součást povinné školní docházky. Zaměřuji se zejména na 1. stupeň základní školy a chtěla bych zjistit vývoj výuky plavání a jejího financování na základních školách.

Žádám Vás o pravdivé vyplnění dotazníku.

Děkuji.

Dita Bolomská, DiS

1. Jak dlouho učíte v této škole ?

20 let

2. Kolik dětí průměrně navštěvuje Vaši kmenovou třídu?

30

3. Jaký je Váš názor na výuku plavání na 1. stupni ZŠ?

Klíčová pozitivní. V 1. a 2. třídě probíhá plavání výhradně klavírními metodami, které mají ucelený profesionální přístup k dětem. Konkrétnou formou a pracovními prvky odpracování a dle průřezový předmět z vody a má je správnou techniku plavání. Především má velký TV záruk výhledu přehledu a naučí se děti, jak správně postupovat při výuce plavání, aby mohli od 3. třídy navázat.

4. V době, kdy jste navštěvoval/a ZŠ, účastnil/a jste se výuky plavání?

- Ano
 Ne
 Nepamatuji si

Zdroj: Dotazníkové šetření

Příloha č. 9 - Dotazníkové šetření, škola s vlastním bazénem (str. 2)

5. Umíte plavat?

- Ano
- Spíše ano
- Nedokáži posoudit
- Spíše ne
- Ne

6. Změnil/a byste něco na současné situaci výuky plavání? Proč?

ne.

7. Jste spokojen/a s přístupem rodičů k výuce plavání?

Naprostá spokojen/a 1 3 4 5 Naprostá nespokojen/a

8. Museli rodiče někdy přispívat určitou částkou na výuku plavání na Vaší ZŠ? pokud ano, jakou částkou?

- Ano:
- Ne

9. Museli rodiče někdy přispívat určitou částkou na dopravu pro výuku plavání? Pokud ano, jakou částkou?

- Ano:
- Ne

10. Účastní se děti této výuky rády?

- Rozhodně ano
- většinou ano
- Některé děti ano, jiné ji rády nemají
- Většinou ne
- Rozhodně ne

Zdroj: Dotazníkové šetření

Příloha č. 10 - Dotazníkové šetření, škola s vlastním bazénem (str.3)

11. S jakou nejkurioznější omluvenkou jste se v souvislosti s výukou plavání setkal/a?

Omlouví se dcerou z dřívějšího plavání. Má plaváka jak ještě s družinou a radci, aby nedošlo, až si bude hrát na své malé plavky.

12. Dáváte na děti během výuky plavání pozor?

- Ano vždy
- Ano občas
- Spíše ne
- Většinou ne
- Nikdy

13. Myslíte si, že výuka plavání dětem prospívá?

- Rozhodně ano
- Spíše ano
- Nedokáží posoudit
- Spíše ne
- Rozhodně ne

14. Pozorujete během výuky plavání pokrok v plaveckých dovednostech jednotlivých žáků?

- Ano, žáci se výrazně zlepšují každou hodinu
- Ano, žáci se zlepšují, ale rozdíl není vidět po každé lekci
- Ano, žáci se zlepšují, ale rozdíl je patrný až na závěr absolvovaného kurzu
- Nedokáží tuto skutečnost posoudit
- Ne, žáci se rozhodně nezlepšují
- Ne, žáci se v průběhu spíše zhoršují

Zdroj: Dotazníkové šetření

Příloha č. 11 - Dotazníkové šetření, škola bez vlastního bazénu - nutnost dojíždět do bazénu (str. 1)

Výuka plavání na ZŠ

Dobrý den,
jsem studentkou bakalářského studia na pedagogické fakultě v Plzni.
Níže uvedený dotazník je součástí mé bakalářské práce na téma Výuka plavání jako součást povinné školní docházky. Zaměřuji se zejména na 1. stupeň základní školy a chtěla bych zjistit vývoj výuky plavání a jejího financování na základních školách.
Žádám Vás o pravdivé vyplnění dotazníku.
Děkuji.
Dita Bolomská, DiS

1. Jak dlouho učíte v této škole ?

22 let

2. Kolik dětí průměrně navštěvuje Vaši kmenovou třídu?

25

3. Jaký je Váš názor na výuku plavání na 1. stupni ZŠ?

- ošivené výuky tv
- přiležitost přestat se bát vody
- vidět spoluzáky krochu jinak
(mnozí hodují, kde vědomosti)

4. V době, kdy jste navštěvoval/a ZŠ, účastnil/a jste se výuky plavání?

- Ano
 Ne
 Nepamatuji si

Zdroj: Dotazníkové šetření

Příloha č. 12 - Dotazníkové šetření, škola bez vlastního bazénu - nutnost dojíždět do bazénu (str. 2)

5. Umíte plavat?

- Ano
 Spíše ano
 Neodkážu posoudit
 Spíše ne
 Ne

6. Změnil/a byste něco na současné situaci výuky plavání? Proč?

ne

7. Jste spokojen/a s přístupem rodičů k výuce plavání?

Naprosto spokojen/a 1 2 3 4 5 Naprosto nespokojen/a

8. Museli rodiče někdy přispívat určitou částkou na výuku plavání na Vaši ZŠ? pokud ano, jakou částkou?

- Ano:

Ne

9. Museli rodiče někdy přispívat určitou částkou na dopravu pro výuku plavání? Pokud ano, jakou částkou?

- Ano: *450 Kč*

Ne

10. Účastní se děti této výuky rády?

- Rozhodně ano
 většinou ano
 Některé děti ano, jiné ji rády nemají
 Většinou ne
 Rozhodně ne

Zdroj: Dotazníkové šetření

Příloha č. 13 - Dotazníkové šetření, škola bez vlastního bazénu - nutnost dojíždět do bazénu (str. 3)

11. S jakou nejkurioznější omluvenkou jste se v souvislosti s výukou plavání setkal/a?

12. Dáváte na děti během výuky plavání pozor?

- Ano vždy
- Ano občas
- Spíše ne
- Většinou ne
- Nikdy

13. Myslíte si, že výuka plavání dětem prospívá?

- Rozhodně ano
- Spíše ano
- Nedokáži posoudit
- Spíše ne
- Rozhodně ne

14. Pozorujete během výuky plavání pokrok v plaveckých dovednostech jednotlivých žáků?

- Ano, žáci se výrazně zlepšují každou hodinu
- Ano, žáci se zlepšují, ale rozdíl není vidět po každé lekci
- Ano, žáci se zlepšují, ale rozdíl je patrný až na závěr absolvovaného kurzu
- Nedokáži tuto skutečnost posoudit
- Ne, žáci se rozhodně nezlepšují
- Ne, žáci se v průběhu spíše zhoršují

Zdroj: Dotazníkové šetření